

آدابِ دعا (پستو)

پیشکش: مجلس المدینۃ العلمیۃ (دعوتِ اسلامی)

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب لوستلو دُعا

دینی کتاب یا اسلامی سبق لوستلو نه مخکنیے دا لاندی دُعا لولی

إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى خَشِعْتُ لَوْلَى هِغِهِ بِه مَوِيَادِ پَاتِي كِبِيرِي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمہ: اے اللہ جَلَّ جَلَالُهُ پہ مونرہ د علم او حکمت دروازے برسیرہ [یعنی بیرتہ]

طالب غم
مدینہ النبی
و مغفرت

کرے او پہ مونرہ خیل رحمت رانازل کرے! اے عظمت او بزرگی والا!

(مستطرف ج 1 ص 40 دار الفکر بیروت)

(اول او آخر کنبے یو یو خُل دُرود شریف اولولی)

د رسالے نوم: **آداب دُعا**

اول خُل: .....

تعداد: .....

ناشر: مَكْتَبَةُ الْهَدْيَةِ عَالَمِي مَدَنِي مَرْكَزِ فَيْضَانِ مَدِينَةِ، بَابُ الْمَدِينَةِ كِرَاجِي.

مَدَنِي عَرَض: بِل چَا تِه د دے رسالے چاپ کولو اجازت نشتہ

کتاب اخستونکی توجہ اوکری

کہ د کتاب پہ طباعت کنبے خہ بنکاره خامی وي یا پانرے کمی وي یا پہ
ہائیندنگ کنبے مخکنیے وروستہ لگیدلی وي نو مَكْتَبَةُ الْهَدْيَةِ تِه رجوع اوکری.

آدابِ دُعا

د دعوتِ اسلامي شُعبه اَلْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّةُ دَا رِسَالَهُ ”آدابِ دُعا“ په اردو ژبه كښه ليكلي ده.

مجلسِ تراجم (د دعوتِ اسلامي) د دے رسالے په آسانه پښتو ژبه كښه د وَس مناسب دَ ترجمه كولو كوشش كړه دے. كه چرے په دے ترجمه كښه څه غلطې يا كمے، زياتے او مومئ نو ستاسو په خدمت كښه عرض دے چې مجلسِ تراجم ته خبر او كړئ او د ثوابِ حقدار جوړ شئ.

پيشكش:

مجلسِ تراجمِ دعوتِ اسلامي

برائے رابطہ:

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگراں

پرانی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فہرست

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آدابِ دُعا

دُرد شریف لیکو بَرکت

د حُضورِ نبی کریم رَعُوْفٌ رَجِيمٌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمانِ عالیشان دے:
 ‘اللَّعَاءُ فَحُجُوبٌ عَنِ اللَّهِ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ يُعْنِي دُعا دِ اللَّهِ پاكِ نه
 حِجابِ كنبے ده (يعني نه قبليري) تر خو پورے چې په محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
 وَسَلَّمَ) او د هغوئي په آل باندے دُرودُ او نه ليرلے شي.

(شُعَبُ الْإِيمَانِ بَابُ فِي تَعْظِيمِ النَّبِيِّ... الخ ج ۲ ص ۲۱۶ حدیث ۱۵۷۶)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

دُعا طريقه مُصطفى ﷺ بنودلي ده

حضرتِ سَيِّدُنَا أَنَسُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: يو خَل رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د يو
 داسے كس د عِيَادَتِ [يعني تپوس] د پاره تشریف يورلو چې هغه ډير
 كمزورے شوے وو. نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هغه ته اُوفرمائيل: آيا تا به د
 اللّٰه پاكِ نه خه دُعا كوله؟ هغه عرض او كړو: آو جي! ما به دا دُعا كوله چې:
 يَا اللهُ عَزَّوَجَلَّ! كه ته ما ته په آخرت كنبے خه سزا راكولو والا ئے نو هغه په
 دُنيا كنبے را كړے. نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اُوفرمائيل: سُبْحَانَ اللهِ! ته د هغه

د برداشت کولو طاقت نه لرے، ته داسے ولے نه وائے: اے زمونږه ربه! مونږ ته په دُنیا او آخرت کنبے خیر راکړے او مونږه د دوزخ د اور نه اوساتے. بیا خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د هغه د پاره دُعا او کړله نو الله پاك هغه ته شفا ورکړه. (مسلم، کتاب الذکر والدعا بتعجیل الخ، ص ۱۱۰۸، حدیث: ۲۸۳۵)

د دُعا اَهْمِيَّت او فضيلت

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونږو! د دُعا په اهميت هر مسلمان پوهيږي. د دے بيان شوي حدیث نه د دُعا د اَهْمِيَّت اندازه لکيدے شي چې مونږ ته د الله پاك نه څه غوښتل پکار دي، په کومو الفاظو او څنگه غوښتل پکار دي. زمونږه خالق و مالک عَزَّوَجَلَّ څومره کریم دے چې د [دُعا] غوښتونکو نه خوشحاليږي او په نه غوښتونکو غضب کوي، لِهذا مونږ ته پکار دي چې د الله کریم نه خپل حاجتونه او خیر غواړو. د الله پاك نه خیر غوښتلو ته ”دُعا“ وائي، او ”دُعا“ عبادت دے، نبی پاك صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: **‘الدُّعَاءُ مَخُّ الْعِبَادَةِ’** يعني دُعا د عبادت مغز دے. (ترمذي، کتاب الدعوات باب ماجاء في فضل الدعاء، ج ۲ ص ۲۴۳ حدیث ۳۳۸۲) **‘الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ وَعِمَادُ الدِّينِ وَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ’** يعني دُعا د مومن وسله، د دين ستن او د آسمان او زمکے نُور دے. (المُسْتَدْرَكُ لِلْحَاكِمِ، کتاب الدعاء، الدعاء سلاح المؤمن... الخ، ج ۲ ص ۱۶۲ حدیث ۱۸۵۵) دُعا داسے عبادت دے چې هغه د دے خبرے احساس ورکوي لکه بنده چې الله پاك سره کلام کوي. د دُعا په ذريعه بنده د الله پاك په بارگاه کنبے خپل حاجتونه او ضرورتونه پيش کوي. دُعا بنده د خپل رب کریم بارگاه

ته رسوي، د هغه په بارگاه کنبه د عاجزئ کولو ذريعه ده او د هغه د عظمتونو د بيانولو ذريعه ده. چا ته چې د دُعا توفيق ورکړه شو هغه ته د ډير لوی خیر توفيق ورکړه شو او د هغه د پاره د خیر دروازے برسیره کړه شو او د چا د پاره چې د دُعا دروازه بنده شوه د هغه د پاره د خیر او عافیت دروازه بنده شوه.

دُعا نه مخکې بنه بنه نیتونه

دُعا چې دومره اهم عبادت دے نو پکار ده چې د دے نه مخکې بنه بنه نیتونه هم اوکړه شي، ځکه چې د بنه نیت نه بغیر د یو عمل خیر ثواب هم نه حاصلیږي. څومره چې بنه نیتونه زیات وي هغه هم به ثواب هم زیات حاصلیږي. دُعا کولو نه مخکې کیدونکي یو څو بنه بنه نیتونه اوکړه:

- ﴿۱﴾ د الله پاک د رضا حاصلولو او ثواب حاصلولو د پاره به دُعا کووم ﴿۲﴾
- په دے حکم قرآني ﴿أَدْعُوْنَ اَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ [مفهوم] ترجمه کنزالایمان: ما نه دُعا اوکړه زه به ئه قبلووم- (پ ۲۴، المؤمن: ۶۰) باندے د عمل کولو په نیت به دُعا کووم ﴿۳﴾ په احادیث مبارکه کنبه د دُعا بیان شوي فضائل به حاصلووم
- ﴿۴﴾ بَتَكُفٍ [یعني په کوشش سره به] د مُقَفَّعٍ وَ مَسَجَّعٍ [یعني هم قافیہ او هم وزن] الفاظو نه ځان ساتم ﴿۵﴾ د ریاکاری د ژړا نه به پرهیز کووم ﴿۶﴾ دُعا کنبه به د خُشوع و خُضوع پیدا کولو کوشش کووم ﴿۷﴾ د دُعا د ظاهري او باطني آدابو لحاظ به ساتم ﴿۸﴾ دُعا به د حَمْدِ اِلَهِی او دُرُودِ شَرِیْفِ نه

شروع ڪووم ﴿١٠٩﴾ په آخره ڪنبي به د دُرُود شريف آيت او درود شريف لولم
 ﴿١٠٩﴾ د شعرونو وٿيلو وخت ڪنبي به په خپل اخلاص نظر ساتم¹ ﴿١١٠﴾ دُعا
 به په دے آيتونو ختموموم: **سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١١٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى
 الْمُرْسَلِينَ ﴿١١١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١١٢﴾** (پ ٢٣، الضقت: ١٨٠، ١٨١، ١٨٢)

دُعا آداب په نظر ڪنبي ساتي

د دُعا د آهَمِيَّتِ او فضيلت په وجه د دے د آدابو عِلْمِ ڪيدل او د دُعا په
 دوران په هغه عمل ڪول ضروري دي. مونڙه وينو چي ڪه انسان د دُنيوي
 بادشاه يا يو عهده دار سره خپل څه غرض يا حاجت لري نو په انتهائي ادب
 و احترام او توجّه هغه ته خپل درخواست پيش ڪوي ځڪه چي هغه پوهيږي
 چي ڪه د بے پرواهي او غفلت نه مے ڪار واغستو نو ڪار به مے او نه شي. نو
 غور او ڪړي چي د دُنيوي بادشاهانو، د هغوئي دربارونو او د عهده دارو
 خنڱ ته د تللو په آدابو باندے د عمل ڪولو دا حال دے نو الله پاك چي
 هغه د بادشاهانو هُم بادشاه دے، نو په دے هر عقلمند پوهيږي چي د هغه
 په بارگاه ڪنبي خپل حاجت پيش ڪولو ڪنبي څومره اهمتمام پڪار دے.
 لِهذا چي ڪله هُم دُعا غواڙي نو انتهائي توجّه او سکون سره او د دُعا د
 آدابو لحاظ ساتلو سره ئے غواڙي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** دُعا به قبليږي.

¹ .... د امير اهل سنت، جانشين امير اهل سنت او نڪران و آراڪين مجلس شوري نه علاوه يو مبلغ ته
 هم په دُعا ڪنبي په طرز ڪنبي د اشعارو وٿيلو تنظيمي طور اجازت نشته. (مرڪزي مجلس
 شوري)

دُعا کنبے د الفاظو انتخاب

د دُعا په دوارن کنبے د بهترینو الفاظو انتخاب بنده د پریشانی نه بچ کولے شي او غیر مُحْتَاط الفاظ بنده په آزمائش کنبے هم اخته کولے شي، په دے باندے د دے واقعے نه د ځان پوهه کولے شی:

بني اسرائيل کنبے بَسُوس نومے يو کس وو، هغه ته حُکم اوشو چې ستا درے دُعاگانے به قبليري. هغه دا دُعا اوکړه چې زما بنځه د بني اسرائيلو د ټولو نه بښاښته بنځه جوړه شي، د هغه بنځه د بني اسرائيلو د ټولو نه بښکلي بنځه جوړه شوه خو د بښاښت تَکَبُّر بنځه د خاوند نافرمانه جوړه کړه. بَسُوس چې ترينه ډير تنگ شو نو هغه ته ئے د غپلو والا سپی جوړيدلو بښيرے اوکړے، دا دُعا هم فوراً قبوله شوه او هغه سپی جوړه شوه. د بَسُوس ځامنو چې د خپلے مور حالت اوليدو نو پلار ته ئے سفارش اوکړو، نو هغه دُعا اوکړه چې: يا الٰهي! دے ته د مخکښے په شان شکل و صورت ورکړے. دا دُعا هم قبوله شوه او هغه ته د مخکښے په شان شکل ورکړے شو، نو دغسے بَسُوس د الفاظو غلط انتخاب اوکړو او د قَبُولِيَّت شرف حاصلوونکي درے واره دُعاگانے ئے ضائع کړے.

(تفسير بغوي، پ. ۹۰، الاعراف، تحت الآية ۱۷۵، ۱۸۰/۲)

عَلَمائے کرامو د دُعا يو څو آداب بيان کړي دي: [دُعا غوښتونکي له پکار دي چې] ❀ باظهارت وي ❀ د قبیلے طرف ته ئے مخ وي ❀ پوره تَوَجُّه سره دُعا اوکړي ❀ د دُعا نه مخکښے او وروستو د په نبی کریم ﷺ

عَلَيْهِوَاللَّهُ سَلَّمَ باندے دُرُودِ اُوْرَائِي ﴿﴾ لاسونہ دِ آسمان طرف تہ [خوارہ] اوچت کړي او خپله دُعا کنبے دِ مسلمانان هُم شامل کړي ﴿﴾ د دُعا د قَبُولِيَّت د وختونو مَثَلًا د جُمعے په ورځ د خُطبے د وخت²، د باران وریدلو د وخت، د روژه ماتي د وخت، د شپے د دريمے حصّے د وخت او د ختمِ قرآن د مجلس وغيره لحاظ دِ اوکړي [يعني دے وختونو کنبے د دُعا قبلیدو زيات امکان وي]. (روحُ المعاني، پ. ۸۰، الاعراف، تحت الآية: ۵۵/۸، ۲۷ ملتقطاً)

دُعا کنبے د لاسونو اوچتولو طريقه

حضرتِ سَيِّدُنَا عَلَّامَهٗ اِسْمَاعِيْل حَقِّي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: غوره دا دي چې په دُعا کنبے دواړه لاسونه خواره کړے شي او په مينځ کنبے ئے فاصله پريښودے شي اگر که لږه [فاصله] وي. يو لاس د بل د پاسه کول نه دي پکار. (تفسيرُ رُوحِ البَيَان، پ. ۸۰، الاعراف تحة الآية ۵۵/۳، ۱۷۸ ملتقطاً)

شيخِ طريقت، اميرِ اَهْلِسُنَّت، حضرتِ عَلَّامَهٗ مولانا محمدِ الياسِ عَطَّار قادري رَضَوِي ضِيَائِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د دُعا شروع کولو نه مخکنبے د لاسونو اوچتولو آداب داسے بيانوي: د دُعا په آدابو کنبے دي چې کله هُم دُعا غواړئ نو نظر بنسکته ساتي، گنې د نظر کمزوري کيدو اندينبنه ده، د دُعا د پاره دواړه لاسونه داسے اوچتوي چې د سينے په سمې کنبے وي... [يا د]

2. غوره دا ده چه د دواړو خُطبو په مينځ کنبے د لاسونو اوچتولو نه بغير او د ژبے خوزولو نه بغير

دُعا اوکړے شي. (نماز کے احکام، ص ۴۱۲ مکتبۃُ التَّيْبِيْنَه بَابُ التَّيْبِيْنَه كِرَامِي)

اُوکوپه سمي کنبے وي... [يا د] مخ په سمي کنبے وي... يا دومره اوچت شي چې د ترخونو سپين والے ښکاره شي... څلورو وارو صورتونو کنبے ورغوي د آسمان طرف ته خواره ساتی ځکه چې د دُعا قبله آسمان ده.

(فضائل دعا، ص ۶۷، ۷۵، مُکْصَصاً مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ كِرَاهِي)

د کومو خبرو دُعا کول منع دي؟

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونرو! دُعا کوونکي ته دا علم کيدل هُم ضروري دي چې هغه د الله تعالی د بارگاه نه څه اوغواړي او څنگه ئے اوغواړي؟ بعضے وخت خلق د ممنوع او ناجائزه څيزونو دُعا کوي او بعضے وخت خو دُعا د جائزو څيزونو مُتَعَلِّق وي خو الفاظ داسے استعمالوي چې هغه د الله پاک د شان لائق نه وي او کله د خير غوښتلو په ځائے آفت غواړي څنگه چې نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د يو دُعا کوونکي نه دا واوريدل: ”الهي! زه تا نه صبر غواړم.“ خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اوفرمائيل: ”ته آفت غواړے، د الله تعالی نه خير اوغواړه.“ (ترمذی کتاب الدعوات، باب (ت.....)،

۳۱۲/۵، حديث ۳۵۳۸)

د دے حديثِ پاک نه لاندے مُفسِرِ قرآن، حضرت مُفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: معلومه شوه چې د دُعا الفاظ هُم بڼه پکار دي او نيئت هُم اعلى، [ځکه چې] هلته د لفظ سره سره نيئت هُم کتلے کيږي.

(مِرَاةُ الْمُنَانِ ج ۴ ص ۴۰)

ازمینبت مه غواری

حضرت سیدنا امام محمد بنِ ادریس شافعی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په یوه بیماری کنبه داسه دُعا اوکړه: یا الله عَزَّوَجَلَّ! که ستا رضا په هُم دے کنبه وي نو په دے بیماری کنبه اضافه اوکړه. د هغوئي استاذ حضرت امام مُسَلِم بنِ خَالِد رَنجبي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ چې دا دُعا واوریدله نو اُوئے فرمائیل: اے محمد! بس کړه، الله پاک نه د صِحّت سوال اوکړه، زه او ته ازمینبت (برداشت کولو) والا خلقو کنبه نه یو. (تَنْبِيهُ الْمُغْتَرِبِينَ وَمِنْ اخْلَاقِهِمْ تَمْنَى الْبُوتِ اِذَا خَافُوا النَّخْلَ، ص ۵۵ مُلَخَّصًا)

د کومو خبرو دُعا کول چې منع دي، د هغه مُتَعَلِّق د دعوتِ اسلامي د د إشاعتي ادارے مَكْتَبَةُ الْمَدِينَة چاپ شوي کتاب ”فضائل دُعا“ نه یو خو مَدَنِي گُلونه ستاسو په خدمت کنبه وړاندے کووم:

﴿۱﴾ په دُعا کنبه د حد نه نه تیریري لکه د انبیائے کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام مرتبه غوښتل یا آسمان ته د ختلو خواهش کول، او د دواړو جهانو ټولے ښیگرے او ټول صفتونه غوښتل هُم منع دي ځکه چې په دے صفتونو کنبه د انبیائے کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام مرتبه هم شاملے دي او هغه نه شي حاصلیدلے. لِهَذَا داسه نه شي وئیلے چې د دواړو جهانو ټولے ښیگرے راکړه. البته دا دُعا کیدے شي چې مونږ ته د دین او دُنیا ښیگرے راکړه.

﴿٢١﴾ ڇهه ڇڻي مُحال (يعني ناممڪن) يا مُحال ته نزدعي وي د هغه دُعا ڊ نه کوي، لِهذا د هميشه د پاره تندرستي او عافيت غوبنتل ڇڻي بنده ڊ ٽول عمر ڪله هُم په ڇهه تڪليف ڪبني نه اخته ڪيري، دا د مُحال عادي دُعا ڪول دي لِهذا داسه نه شئ وئيله ڇڻي ”يو مسلمان ڊ هُم ڪله هُم نه بيماريري“، البته دا دُعا ڪيدے شي ڇڻي [يا الله] زمونره بيماران جوڀر ڪرے. هُم دغسه د اوگردي ونه والا [يعني دنڱ] گس د پاره د وڀرے ونه ڪيدلو [يعني قد وڀوڪي ڪيدلو] يا د وڀرے سترگے والا د پاره د غتے سترگے دُعا ڪول منع دي ڇڪه ڇڻي دا داسه امر دُعا ده ڇڻي په هغه قلم جاري شوے دے (يعني د دے فيصله شوي ده لِهذا اوس ڊ په دے صبر کوي او دُعا ڊ نه کوي).

﴿٢٢﴾ د گناه دُعا ڊ نه کوي ڇڻي [يا الله] ما ته ڀردي مال راکرے ڇڪه ڇڻي د گناه سوال ڪول هُم گناه ده.

﴿٢٣﴾ د قطع رحم (يعني د خپلوانو مينڻ ڪبني د تعلق ماتيدلو) دُعا ڊ نه کوي، مثلاً دا ڊ نه وائي ڇڻي: د فلانڪي او فلانڪي خپلوانو په مينڻ ڪبني ڊ جگره اوشي.

﴿٢٤﴾ الله تعالٰ نه ڊ صرف حَقير [يعني سپڪ] ڇيز نه غواڀري ڇڪه ڇڻي رِب تعالٰ غني دے. مثلاً دُنيا سپڪه او ذليله ده، د دے د ضرورت نه زيات طلب ڪول ناخوشه گنڀلي شوي دي لِهذا په دُعا ڪبني صرف په مال و دولت

کنبے د زياتوالي سوال کول او د آخرت د بهترئ بالکل سوال نه کول د حَقِير خيز سوال کول دي، د دے مُمانَعَت دے.

﴿٦﴾ د غم او مصيبت نه تنکيدلو باندے د خپل مرگ سوال نه کوي ځکه چې د مسلمان ژوند د هغه په حق کنبے غنيمت دے، البته داسے دُعا کولے شي چې ”خُدايا! ما ژوندے اوساتے تر څو پورے چې ژوند زما په حق کنبے بهتر دے، او ما ته وفات راکړے څه وخت چې زما په حق کنبے بهتر وي“، لِهَذَا دا دُعا نه شي کولے چې ”اے الله عَزَّوَجَلَّ! نوره خو راله مصيبتونو او تکليفونو ملا ماته کړه، د صبر پيمانه مے هُم ډکه شوه لِهَذَا اے مولا! بس نور مرگ راکړے چې د دے تکليفونو نه خلاص شم.“

﴿٧﴾ د شرعي اجازت نه بغير د چا د مرگ او خرابئ (بربادئ) دُعا نه کوي، البته که د يو کافر د ايمان نه راوړلو يقين يا غالب گمان وي او (د هغه) په ژوندي اوسيدلو کنبے د دين نقصان کيږي، يا ئے د يو ظالم نه د توبه کولو او ظلم پرېنودلو اُميد نه وي او د هغه مړ کيدل د مخلوق په حق کنبے فائده مند وي نو داسے کس ته بنيرے کول صحيح دي.

﴿٨﴾ يو مسلمان ته د دا بنيرے نه کوي چې ”ته د کافر شے“ ځکه چې د بعضے علماء په نزد (داسے دُعا کول) کُفر دے او تحقيق دا دے چې که د کُفر بڼه گنړلو يا د اسلام بد گنړلو په وجه داسے وائي نو بيشکه کُفر دے گني غټه گناه ده ځکه چې د مسلمان بد غوښتل حرام دي، خُصوصاً

دا بد غوشتل (چي د فلانڪي ايمان ڊ برباد شي، دا) خود ٿولو بدو غوشتلو نه بد تردي.

﴿٩٩﴾ په يو مسلمان ڊ لعنت نه کوي او هغه ته ڊ مَرْدُودِ او مَلْعُونِ (يعني لعنتي) نه وائي او د کوم کافر چي په کُفَر باندے مَر کيدل يقيني نه وي په هغه ڊ هُم د نوم اخستلو سره لعنت نه کوي، هُم دغسے په ماشي، هوا، جماداتو (يعني بے ساه څيزونو يعني کانڀري، اوسپنه وغيره) او حيواناتو باندے لعنت کول ممنوع دي. البته په لِرْم وغيره بعضو حيواناتو په حديثِ پاڪ کنبے لعنت راغله دے.

﴿١٠٠﴾ يو مسلمان ته ڊ دا بنيرے نه کوي چي ”په تا ڊ د خُدائے غضب نازل شي او ته ڊ اور يا دوزخ ته داخل شے“ ځکه چي په حديث شريف کنبے د دے مُمَانَعَتِ واري دے (يعني په حديثِ پاڪ کنبے د داسے دُعا نه منع راغلي ده).

﴿١١١﴾ ځوڪ چي کافر [يعني په کُفَر] مَر شو، د هغه ڊ پاره ڊ بخښنے دُعا کول حرام او کُفَر دے.

﴿١٢٢﴾ دا دُعا کول چي: ”يا الله! د ٿولو مسلمانانو ٿول گناهونه معاف کرے.“ جائز نه دي ځکه چي په دے کنبے د هغه حديثونو تڪذيب (يعني دروغ گنڀل) دي چي په هغے کنبے د بعضو مسلمانانو دوزخ ته تلل واري دي، البته داسے دُعا کول چي ”د ٿول اُمَّتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مغفرت (يعني بخښنه) اوکرے، يا د ٿولو مسلمانانو مغفرت اوکرے، جائز

دي.“ په دواړو دعاگانو کښه فرق دا ده چې وپرومبئ دُعا (يعني د ټولو مسلمانانو ټول گناهونه معاف کړه، دده) نه دا لازم راځي چې يو مسلمان د هُم د يو ساعت د پاره هُم دوزخ ته نه ځي حالانکه د بعضو مسلمانانو د خپلو گناهونو په وجه دوزخ ته تلل طه شوي [يعني مُقَرَّر شوي] دي لهدا په ده الفاظو دُعا نه شئ غوښتله او دويمه دُعا (د ټول اُمّتِ مُحَمَّد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مغفرت (يعني بجنسبه) اوکړه، يا د ټولو مسلمانانو مغفرت اوکړه [په ده دُعا]) کښه دا قَبَاَحَت (يعني بدي) نشته ځکه چې په ده کښه صرف د ټولو مسلمانانو د پاره مغفرت غوښتله شوه ده او دا خود احاديثو نه ثابته ده چې جَهَنَّم ته د تلونکو مسلمانانو به هُم آخر مغفرت اوکړه شي او هغوئي به د دوزخ نه ويستله شي او جَنَّت ته به داخل کړه شي.

﴿١٣﴾ خپل ځان او خپلو دوستانو او احبابو، او کور والو او اولاد ته د بڼيرې نه کوي، څه پته ده که د قَبُولِيَّت وخت وي، او بيا د دُعا د اثر په ظاهر يدو پښيماڼه وي.

﴿١٤﴾ کوم څيز چې ورته حاصل (يعني ورسره) وي د هغه دُعا د نه کوي مَثَلًا سره د داسه نه وائي چې ”يا الله عَزَّوَجَلَّ! ما سره جوړ کړه“ ځکه چې دا اِسْتِهْزَا (يعني ټوکه جوړول) دي البته داسه دُعا چې په هغه کښه د شريعت د حُکم تعميل (يعني شرعي حُکم باندې د عمل کولو) يا د عاجزئ او بندگئ د اظهار يا د رَبِّ تَعَالَى او د نَبِيِّ كَرِيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د مَحَبَّت يا دين يا اهل دين طرف ته د رَغَبَت يا د كُفْر او كافرانو نه د نفرت وغيره فائده

اوڻي نو هغه جائزه ده اگر چه د هغه امر حاصليدل يقيني وي لکه دُرود شريف وٿيل، (د حُضُور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د پاره د مُقام) وسيله دُعا کول، (د مسلمان کيدو باوجود ځان د پاره) د صِراطِ مُستقيم (يعني دنږغے لارے) او د الله و رسول عَزَّوَجَلَّ وَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دُښمنانو باندے د غَضَب او لعنت دُعا کول.³

الله تعالیٰ په کومو نومونو يادول منع دي؟

دُعا کوونکي ته دا معلومات کيدل هُم ضروري دي چې په کومو کومو نومونو الله تعالیٰ يادولے شي او په کوموئے نه شي يادولے؟ د الله تعالیٰ فرمانِ عاليشان دے: ﴿وَاللّٰهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِيْنَ يُلْحِدُوْنَ فِيْ اَسْمَائِهٖ﴾ [مَفهُوم] ترجمه کنز الایمان: ”او هُم الله لره دي ډير ښه نومونه نو هغه په هغه [نومونو] ياد کړئ، او هغه خلق پريږدئ کوم چې د هغه په نومونو کښے د حق نه اوڻي.“

د الله تعالیٰ په نومونو کښے د حق او استقامت نه لرے کيدل په ډيرو طريقو دي. يوه دا ده چې د هغه نومونه څه وړانول او په غيرو باندے د هغه اطلاق کول، څنگه چې مُشرکينو د الله نه ”لات“ عزيز نه ”عزّي“ او مَنان نه ”مَنات“ جوړ کړي وو او دا ئے د خپلو بُتانو نومونه ايسودي وو، دا په

³ فضائل دُعا، ص 172 تا 215 ماخوذاً مکتبته المدینه باب المدینه کراچي

نومونو کنبے د حق نه اووښتل او ناجائزه دي. بله دا چې د الله تعالیٰ د پاره داسه نوم مُقَرَّرول چې هغه په قرآن او حدیث کنبے نه وي راغلی، دا هُم جائز نه دي لکه الله تعالیٰ ته سخي وئیل حُکمه چې د الله تعالیٰ نومونه تَوْقِيفِيه (يعني د شريعت له طرفه مُقَرَّر شوي) دي، دريمه دا چې د حُسنِ اَدَبِ رِعايت نه کول. خَلورمه دا چې د الله تعالیٰ د پاره څه داسه نوم مُقَرَّرول چې د هغه معنی فاسيده وي دا هُم سخت ناجائزه دي، لکه رام (يعني په هر څيز کنبے حُلُول شوه، يعني گډ شوه) او پرماتما (د هندوانو د درے ديوتاگانو برهما، وشنو او شو مشترکه نوم) وغيره. پينځمه دا چې داسه نومونو اِطلاق کول چې د هغه معنی معلومه نه وي او دا معلومات ئه نه شي کيدلے چې هغه د جلالِ اِلهي لائق دي او که نه. (تفسير صراطِ الجنان ۳۰/۴۸۰ تا ۴۸۱)

مشهور مُفسِّرِ قرآن، حضرت مُفتي احمد يار خان رحمتهُ الله عليه فرمائي: د الله تعالیٰ نومونه تَوْقِيفِيه دي، چې شريعت کوم بنودلي دي، په هغه نومونو يادول پکار دي، له خپل طرفه نومونه ايجاد کول نه دي پکار، اگر که ترجمه ئه صحيح وي لِهَذَا **رَبِّ** ته عالم وئیلے شے خو عاقل نه شے وئیلے، هغه ته به جَوَاد وائے خو سخي به نه وائے، حکيم به وائے خو طبيب به نه وائے. خُدائے د **رَبِّ** نوم نه دے بلکه د يو صَفَتِ يعني د مالِكِ ترجمه ده لکه پرورگار، پالونکے، مځنونکے وغيره. (مِرَاةُ الْمُنَاجِيحِ ج ۳ ص ۳۲۵)

په كومو الفاظو چي الله ڀاڪ نه شيءِ يادولے په هغه ڪنڀے يو خودا دي:

اے حاضر! اے ناظر مه وائے

الله ڀاڪ ته حاضر و ناظر وئيل منع دي، چنانچه **فَتَأْوِي رَضْوِيَه** ڪنڀے دي: الله تعالى شهيد و بصير دے، هغه ته حاضر و ناظر وئيل نه دي پڪار، تر دے چي بعضے علماء په دے باندے د **تَكْفِير** (يعني د **حُكْم** ڪُفر لڪولو) خيال ڪرے دے او [بيا] آڪاڀرو (يعني غتو علماء ڪرامو) ته د دے د نفي حاجت شو، مجموعہ علامه ابن وهبان ڪنڀے دي: **يَا حَاضِرُ يَا نَاطِرُ لَيْسَ بِكُفْرٍ** يعني اے حاضر! اے ناظر! وئيل ڪُفر نه دے. “خوڪ چي داسے ڪوي، خطا ڪوي، د دے نه بچ ڪيدل پڪار دي. **فَتَأْوِي رَضْوِيَه. ج** ۱۴ ص ۶۸۸، ۶۸۹) لَهذا مونڙ ته پڪار دي چي الله تعالى ته د حاضر و ناظر وئيلو په ڄائے **سَيِّع** و **بَصِير** وائيو.

د داسے ڄمڻو نه لازمي بچ اوسئ

”اے پاس والا! زما سوال قبول ڪرے.“ په دُعا ڪنڀے او د دُعا نه علاوه هُم د الله تعالى د پاره د دے گلماتو وئيلو اجازت نشته. هُم دغسے دُعا ڪنڀے د داسے وئيلو نه هُم بچ اوسئ: ”اے آسمان نه ڪتونڪيه! زما سوال قبول ڪرے!“ البته داسے وئيلو ڪنڀے باڪ نشته چي ”اے زمونڙه زرونو باندے نظر ساتونڪيه! زما سوال قبول ڪرے!“

په دُعا ڪنبي لاسونه آسمان طرف ته اوچتو ڪيري ڇڪه ڇي دُعا قبله آسمان دے، لِهذا په اوچتو لاسونو [يعني دُعا ڪولو ڪنبي] داسے الفاظ وئيل حرام دي ڇي اے عرش باندے اوسيدونڪيه! مونره ستا طرف ته لاسونه پورته ڪري دي. البته داسے وئيلو ڪنبي باڪ نشته ڇي: يا الله عَزَّوَجَلَّ! مونره ستا په بارگاه ڪنبي لاسونه پورته ڪري دي.

پاس منع ڪرو جُملو نه د الله پاڪ د پاره طرف ثابتيري او د هغه ذات د جَهت [يعني طرف] نه پاڪ دے. حضرت سَيِّدُنَا عَلَّامُه سَعْدُ الدِّينِ تَفْتَازَانِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: الله تعالى په مڪان [يعني ڄائے] ڪنبي ڪيدو نه پاڪ دے، او ڇي هغه په مڪان ڪنبي ڪيدو نه پاڪ دے نو د جَهت (يعني طرف) نه هُم پاڪ دے. هُم دغسے د پاس او لاندے ڪيدو نه هُم پاڪ دے (شَرْحُ الْعَقَائِدِ، وَلَا يَتِمُّكَ فِي مَكَانٍ ص ۱۳۱ ملتنقطاً) حضرت عَلَّامُه ابْنِ نَجِيمِ مِصْرِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ نقل ڪوي: ڇوڪ ڇي الله عَزَّوَجَلَّ پاس يا لاندے قرار ڪري نو په هغه به حُڪْم ڪُفْر لڪوله ڪيري.“ (بَحْرُ الرِّايِقِ، كِتَابُ السَّيْرِ، بَابُ احْكَامِ الرِّتْدِيْنِ، ج ۵ ص ۲۰۳ ماخوذاً) ڇوڪه ڇوڪ دا جُمله [د شان] د بُلدنئ او برترئ په معنيٰ ڪنبي استعمالوي نو په قائل [يعني وئيونڪي] باندے به حُڪْم ڪُفْر نه ڪوو خو دے قول ته به بد وائيو او قائل به د دے نه منع ڪوو (فَتَاوَى فَيْضِ الرِّسُولِ، ج ۱ ص ۳)

صَدْرُ الشَّرِيْعَه، بَدْرُ الطَّرِيْقَه حضرت عَلَّامُه مولانا مُفْتِي مُحَمَّدِ اَمجدِ عَلِي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د الله تعالى د پاره مڪان [يعني ڄائے] ثابتول ڪُفْر

دے حُڪه چي هغه د مڪان نه ڀاڪ دے، داسے وئيل چي: ”پاس خدائے دے لاندے ته ئے“ دا گلمے ڪُفردہ. (بهار شريعت ج ۲ ص ۴۶۲)

د خپل سرڪار په خاطر مه وائے

په دُعا ڪنبي د الفاظو تڪرار پوره احتياط سره ڪوئ حُڪه چي معمولي شان غلطي هُم ڊيره خطرناڪه ڪيدے شي مثلاً اے الله ڀاڪه! د خپل محبوب په خاطر! د خپل حبيب په خاطر! د خپل نبي په خاطر! زمونڊر د سرڪار په خاطر! زمونڊر د آقا په خاطر! مونڊر اوبخنيے.... اوس که دلته بي خيالي اوشي نو د ژبي د تيزي په وجه د ”ستاستا“ په تڪرار ڪنبي دا الفاظ هُم وتلے شي چي: ”اے الله ڀاڪه! ستا د سرڪار په خاطر! ستا د آقا په خاطر“. او هُم دغسے دا الفاظ هم د بي توجهي په وجه په ژبه راتلے شي: ”اے الله مونڊر ته په جنت ڪنبي ستا د آقا گاونڊ رانصيب ڪرے.“ لِهذا احتياط سره د دے ٽولو [يعني غلطو جملو] نه بچ ڪيدل ضروري دي.

که ته اوغوارے نو مُشْرِك به هُم اوبخنيے! داسے مه وائے

په دُعا ڪنبي د الله تعالیٰ د وسيع رحمت په تذڪره ڪولو ڪنبي د بي توجهي په وجه دا الفاظ هُم په ژبه راتلے شي: ”اے الله ته عَفَّار ئے، ته رحمن ئے، ته رحيم ئے، مولا! که ته اوغوارے نو ڪافر او مُشْرِك به هُم اوبخنيے، مولا! مونڊر خو مسلمانان يو، ستا د محبوب اُمتيان يو، مولا! زمونڊر گناهونه معاف ڪرے.“ په دے الفاظو ڪنبي دا وئيل ”که الله تعالیٰ اوغوارِي نو ڪافر او مُشْرِك به هُم اوبخنيے“ ڪُفريه جمله ده (حُڪه چي الله تعالیٰ د دے فيصله ڪري ده چي

خوڪ د كُفر په حالت مږ شي، د هغه بڅښنه به نه كوي). (ايمان كى حفاظت ص ۷۳) خوڅكه چې په پښځمه سپاره سُورَةُ النَّسَاءِ آيت نمبر 48 كښى ارشاد دى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [مفهوم] ترجمه كنزُ الايمان: بيشكه الله تعالى دا [كناه] نه بڅښي چې هغه سره د بَشْرِك او كږى شي او د كُفر نه لاندې چې هر څه دي چا له چې او غواړي معاف ئى كږي.

اے سخي! سخاوت او كږى! مه وائى

د الله پاك د پاره د ”سخي“ الفاظ استعمالولو په ځائى د ”جَوَاد“ لفظ استعمالوى ځكه چې مشهور مفسر قرآن، حَكِيمُ الْأُمَّتِ حضرت مفتي أحمد يار خان رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائى: د عَرَبِيو په مُحَاوَرَه كښى سخي هغه ته وائى خوڅكه چې پخپله هُم او خوري او په نورو ئى هُم او خوري. ”جَوَاد“ هغه چې پخپله ئى نه خوري او په نورو ئى خوري. ځكه الله تعالى ته ”سخي“ نه وئيلى كيرى. (مراة التناجيج ج ۱ ص ۲۲۱) په وومه سپاره سُورَةُ الْأَنْعَامِ آيت نمبر 14 كښى الله پاك ارشاد فرمائى: ﴿وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يُطْعَمُ﴾ او هغه په نورو خوري او [پخپله] د خوراك كولو نه پاك دى.

مونږه هير نه كږى! مه وائى

بعضه وخت دُعا كوونكه په جذباتو كښى داسه الفاظ اُوواڼي چې ”يا الله! مونږه ته هير كږى ئى خو ته مونږه مه هيروى“ دا كُفرىه جُمله ده،

حُڪه چي الله پاڪ د هيرولو نه پاڪ دے، او په کومه خبره کنبے چي د الله تعالیٰ د پاره هيرول ثابت کرے شي خالص کُفر دے چنانچه شپارسمه سپياره سُورَه طه، آيت نمبر 52 کنبے الله پاڪ ارشاد فرمائي: ﴿لَا يَضِلُّ رَبِّي وَ لَا يَنْسِي﴾ [مفهوم ترجمه کنزالايان: زما رب نه تيروخي او نه ترينه خه هيريري.

په خپل وزگار وخت کنبے زمونږه دُعا قبوله کره! مه وائے

الله پاڪ د وزگاريدو او مصروف كيدو نه پاڪ دے. لِهَذَا دُعا کنبے داسے الفاظ نه استعمالول فرض دي، د کومو نه چي د الله پاڪ د پاره دا مَذْمُوم (يعني بد) وَصَف وئيلے كيږي. مَثَلًا داسے وئيل چي ”يا الله! مونږه سحر وختي يا د شپے په آخري حصّه کنبے ستا نه دُعا کوو، ”کوم به چي ستا هُم وزگار وخت وي“ لِهَذَا زمونږه ټول حاجتونه پوره کرے. “ بعضے نادان کس خلقوته سحر وختي د دُعا کولو ترغيب په داسے جُمله وئيلو ورکوي چي ”سحر وختي دُعا کوه، دغه وخت الله پاڪ وزگار وي.“ دا کُفريه جُمله ده، چنانچه د مَكْتَبَةُ الْمَدِينَة چاپ شوي کتاب ”ايمان کی حفاظت“ صفحه 31 کنبے دي: داسے وئيل چي: سحر وختي دُعا کوه، دغه وخت الله پاڪ وزگار وي کُفر دے.

ما باندے د تنگدستیِ راوستلو ظلم مه کوہ! مه وائے

د الله پاك طرف ته د ظلم نسبت كول، هغه ته ظالم وئيل كُفر دے لِهَذَا په دُعا كنبے داسے وئيل چي: ”يا الله عَزَّوَجَلَّ! ما له رِزق را كِرے او په ما باندے د تنگدستیِ راوستلو ظلم مه كوے.“ كُفر دے. (كفریہ كلمات كے بارے میں سوال و

جواب ص ۱۳۳) الله پاك ارشاد فرمائی: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ (پ ۵، النساء ۴۰: [مَفْهُوم] ترجمة كُنْزِ الْإِيمَان: الله د يوے ذرے همره ظلم هم نه كوي.

يا الله ميان! مه وائے

د الله پاك د پاره د ”ميان“ لفظ استعمالول منع دي. الله پاك، الله تعالى، الله عَزَّوَجَلَّ او الله تَبَارَكَ وَتَعَالَى وغيره وئيل پكار دي. اعلى حضرت امام اهلِ سُنَّت مولانا شاه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائی: (د الله تعالى د پاره) د ميان اِطْلَاق كول نه دي پكار (يعني وئيل نه دي پكار) حُكْمه چي هغه درے معنے لري، په هغه كنبے دوه معنے د رَبِّ الْعِزَّتْ د پاره مُحَال دي (يعني نه شي كيدے). د ميان (درے معنے دي) ”آقا [يعني مالِك]، [د كومے بِنَحْوِ] خاوند، او د بِنَحْوِ او سِرُو په مينخ كنبے د زنا دَلَال“ لِهَذَا اِطْلَاق مَمْنُوع دے (يعني حُكْمه الله تعالى ته ميان وئيل منع دي). (فَتَاوَى رَضَوِيَّة، ج ۱۴، ص ۶۱۴)

د تَلْفُظْ او اِعْرَابِ دُرُوسْتِي

په دُعا كنبے د تَلْفُظْ او اِعْرَابِو د صحيح كيدلو خاص خيال ساتي

بِالْخُصُوصِ دِ قَرَأَنِ دُعَاكَانُو، آيَتِ دُرُودِ اَوِ دُعا دِ خَتْمِيدَلُو پِه آيَتُونُو كَنبِي دِ تَجْوِيدِ دِ قَوَاعِدُو خِيَالِ سَاتِي. قَرَأَنِ دُعَاكَانِي چِيكِ كُولُو دِ پَارِه يُو قَارِي يَا عَالِمِ صَاحِبِ تِه وَاوَرُو.

په دُعا كَنبِي دِ خِلَافِ شَرَعِ شَعْرُونُو نِه حَانَ سَاتِي

كِه پِه دُعا كَنبِي شَعْرُونِه وِئِيلِ غَوَارِي نُو صَرَفِ دِ مُسْتَنَدُو عُلَمَاءِ شَعْرُونِه لُولِي، حُكْمِ چِي دِ غَيْرِ مَحْتَاظِ اَوِ جَاهِلُو شَاعِرَانُو بَعْضِي شَعْرُونِه خِلَافِ شَرَعِ بَلَكِه پِه كُفْرِيَاتُو هُمُ مُشْتَمِلِ وَي.

په ډير سوچ او فكر دعا كوي

حَضْرَتِ سَيِّدُنَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يوه ورځي د يو داسي مري په خوا تير شولو چې د هغه خيټه سرې خورو ځنارو شلوي وه او غوښي ئي ترينه په شوکولو شوکولو خوړلي و. حضرت سَيِّدُنَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ هغه اوپيژندلو او د الله تعالیٰ په بارگاه كښي ئي عرض اوکړو چې: اے زما ربه! دا خو ستا فرمانبردار وو نو دا زه څه وينم؟ الله تعالیٰ حضرت سَيِّدُنَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وحی را اوليرله چې: اے موسیٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)! دے کس زما نه د يو داسي مرتبي دُعا اوکړه چې هغه ته دے د خپلو اعمالو په ذريعه نه شو رسيدلے، ما دے په دے تکليف كښي اخته کړو چې هغه درجي ته اورسي. (تَنْبِيهُ الْمُغْتَرِبِينَ

من اخلاقهم كثرة الصبر على البلياء ولنوازل الخ، ص ۱۷۳)

په دُعا کنبه د غير محتاطه جملو 18 قِسمونه

په دُعا کنبه د غير محتاطه جملو نه پرهيز کوي. د غير محتاطه جملو 18

مثالونه سره د صحيح جملو اوگوري:

مُحتاط جُمله	غير مُحتاطه جُمله
يا الله پاڪه! خومره خلق چي ستا په بارگاه کنبه حاضر دي د هغوئي سوال قبول کړه!	يا الله پاڪه! خومره خلقو چي ستا بارگاه ته تشریف راوره د د هغوئي سوال قبول کړه!
يا الله! که په قَبْر کنبه مونږ ته د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دیدار په وخت کنبه د هغوئي پیژندگلو نصیب نه شوه نو مونږ به برباد شو! اے الله! مونږ ته ئه پیژندگلو رانصیب کړه.	يا الله! که قَبْر کنبه مونږ ته د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دیدار نصیب نه شو نو مونږ به برباد شو.
اے د مور نه هُم زیات مُحَبَّت کونکيه	اے د اويا ميندو نه هم زیات د مُحَبَّت جذبه لرونکيه!
زمونږه نيك گُمان دے چي د عاشقانِ رَسُولِ مَدَنِي قَافِلو کنبه يا د سُنَّتو ډکو اجْتِماعاتو کنبه دعاگانه قبليري.	مونږه اوریدلي دي چي د دعوتِ اسلامي مَدَنِي قَافِلو يا هفته واره اجْتِماع کنبه دعاگانه قبليري.
يا الله پاڪه! د قَبْر زور کول حق دي، کرم اوکړه چي زمونږه قبر مونږ داسه	يا الله د قَبْر د زور کولو نه مواوساته.

زور کري لکه مور چي خپل بچي سيني ته جوختوي، مونږه اوريدلي دي چي قَبْر داسه زور کول کوي چي د مري پُښتۍ ماتي شي او په يوه بله کښي پيوست شي. يا الله مونږه د قَبْر داسه زور کولو نه اوساتي.	
يا الله! د اميرِ اَهْلِسُنَّتْ او مَشائِخِ اَهْلِسُنَّتْ مبارک سوره تر ډيره موده پوره زمونږه په سرونو لره.	يا الله! د اميرِ اَهْلِسُنَّتْ او مَشائِخِ اَهْلِسُنَّتْ ستا د رحمت په صدقه.
ستا د رحمت په خاطر.	ستا د رحمت په صدقه.
د ځنکدن د تکليفونو نه مو اوساتي	د ځنکدن د حالت نه مو اوساتي
يا الله پاکه! که تا په مونږه نظرِ رحمت اونکړو نو څه به کوو؟	يا الله پاکه! که تا هم پريښودلو نو څه به کوو؟
يا الله! مونږ د خپل رحمت نه مه محرومه کوه (يا ساتي! الله تعالی د لاسو او ښپو نه پاک دے)	يا الله مونږه د خپلو قدمونو نه مه لره کوه.
يا الله پاکه! په دے بیمارانو، مجبورو، قرضدارو او کمزورو باندے د رحمت نظر اوفرمائے.	يا الله پاکه! تا ته په دے بیمارانو، مجبورو، قرضدارو او کمزورو باندے ترس کول پکار دي. (په دے جُمله کښي د شکايت معنی ده او دا کُفر دے.)

یا اللہ! د تولو مسلمانانو بے حسابہ بجنبنہ اوکړے.	یا اللہ! د تولو مسلمانانو بے حسابہ بجنبنہ اوکړے.
یا اللہ! زمونږ په نیکو او جائزو خواہشاتو د رحمت نظر او فرمائے.	یا اللہ! زمونږه ټول خواہشات پوره کړے.
یا اللہ! بیمارانو ته شفائے کاملہ عاجلہ ورکړے.	یا اللہ! بیمارانو ته شفائے کاملہ و دائمہ ورکړے.
یا اللہ! مونږه د مصیبتونو نه په حفاظت کنبے اوساتے او خیر راکړے.	یا اللہ! مونږ ته په مصیبتونو صبر راکړے.
یا اللہ! مونږ ته د خیر و عافیت والا ژوند راکړے.	یا اللہ! مونږ ته ہمیشہ د پاره تندرستی راکړے.
یا اللہ! مونږ ته د دُنیا او آخرت ښیگرے رانصیب کړے.	یا اللہ! مونږ ته د دواړو جهانو ټول خیرونه راکړے.
یا اللہ! مونږه د موزي [یعني تکلیف ورکوونکو] مرضونو نه په حفاظت کنبے اوساتے.	یا اللہ! مونږه د غټو او وړو ټولو مرضونو نه په حفاظت کنبے اوساتے.

اوس د بَرَکت حاصلو د پاره د شیخ طریقت، امیرِ اَهلِ سُنَّت، حضرتِ
 علامہ مولانا محمد ایاس عَطَّار قَادِرِي رَضَوِي دَامَتْ سُرُرُهَا فِي الْعَالِيَةِ په مختلفو موقعو
 باندے غوښتي یو خو دُعاگانے او گورئ:

د امیرِ اہلسنت دُعاگانے (مختصر اور ترمیم شدہ)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوَةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

یا رَبِّ الْمُصْطَفٰی!... یا رَبِّ الْأَنْبِیَاء!... یا رَبِّ الصَّحَابَہ!... یا رَبِّ التَّابِعِیْنَ!... یا رَبِّ
 الْأَوْلِیَاء!... اے زمونہ دِ امام اعظم أَبُو حَنِیْفَہ رَبَّہ!... اے زمونہ دِ امام
 شَافِعِی رَبَّہ!... اے زمونہ دِ امام أَحْمَدِ بْنِ حَنْبَلِ رَبَّہ!... اے زمونہ دِ امام
 مَالِکِ رَبَّہ!... اے زمونہ دِ غوثُ الاعظمِ رَبَّہ!... اے زمونہ دِ خواجہ
 غریب نواز مَولَا!... اے زمونہ دِ داتا علی ہجویری مَولَا!... اے زمونہ دِ بہاء
 الدِّینِ زَکریا مُلتانی رَبَّہ!... اے زمونہ دِ شاہ رُکنِ عَالَمِ رَبِّ لَمَیْزَل!... اے دِ
 اولیائے کرامو پروردگارہ!... اے دِ گنہگارو بجنسونکیہ!... اے مریضانو تہ
 شِفاء ورکونکیہ!... اے دِ بے وسومدد کونکیہ!... اے دویدونکی بیچ
 کولو والا ربہ!... اے غورزیدونکی بیچ کولو والا!... اے دِ تول کائنات
 پالونکیہ ربہ!... اے مونہ ذلیلو تہ دِ عِزَّتِ تاج پہ سر کولو والا ربہ!...

ستا گنہگارو، بد کردارو بندگانو ستا دِ بارگاہ نہ دِ رَحْمَتِ خیرات
 غوبنتلو دِ پارہ دِ گناہونو نہ دِک لاسونہ پورته کَری دی... اے اللہ! مونہ
 اعتراف کوو چہ مونہ دِ گناہونو نہ تولہ زمکہ دِکہ کَری دہ... اے اللہ!
 زمونہ دِ اعمالنامے تور والے دِ شپے دِ تیارے نہ ہم زیات تور دے... اے

اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ! زمونڙو په اعمالنامہ کنبے د لرے لرے پورے نیکیء نہ بنکاری...
 کہ لمونځ ادا کرو نو هُم د ظاهري او باطني آدابو نه بالکل خالي وي... اے
 مولا! کہ روزہ اونيسو نو هُم ٿوله ورځ د گناھونو نه ڊڊه نه کوو... يا اللہ
 عَزَّوَجَلَّ! کہ ستا په لاره کنبے څه ورکرو نو هُم اخلاص پکنبے نه وي... خو
 اے مولائے کریم! ته زمونڙو د زړونو د حال نه خبر ٿے، مونڙو ستا نه دا نیک
 گمان لرو چي ته به مونڙو ضرور اوجنبے... اے اللہ عَزَّوَجَلَّ! ستا محبوب ٿول
 عُمر ستا نه زمونڙو د مغفرت سوالونه کړي دي... چي د معراج سعادت
 ورنصيب شو نو هغه وخت ٿے هُم مونڙو هير نه کړو... په خپل روښانه قَبْر
 مبارک کنبے هُم مونڙو يادوي (کُنْزُ الْعَبَالِ، کتابُ الْقِيَامَةِ، بَابُ الشَّفَاعَةِ، الْجُزءُ ١٤٠، ١٧٨/٧، حديث
 ٣٩١٠٨) او په محشر کنبے به هُم ستا محبوب مونڙو ياد ساتي... کله به د پُل صراط
 سره سَجْدَه کنبے پريوځي او 'رَبِّ سَلِّمْ اُمَّتِي رَبِّ سَلِّمْ اُمَّتِي' (مُسْلِم، کتابُ الْاِيْمَانِ، ادنى
 اهل الجنة منزلة فيها، ص ١٠٧ حديث ٤٨٢، بلافاظ مختلفه) يعني "مولا! زما اُمَّت په سلامتے سره
 تير کړے" دا دعاگانے به کوي... کله به ميزانِ عمل ته تشریف راوړي او په
 خپل کرم به زمونڙو گنهگارو د نيکي سپکے تلے درنوي. په حوض کوثر به
 خپلو گنهگارو اُمَّتيانو باندے د حوض کوثر نه ډک ډک جامونه څښي... اے
 اللہ عَزَّوَجَلَّ! ستا د محبوب هُم دا خواهش دے چي مونڙو په تکليف کنبے
 اخته نه شو، زمونڙو په مشقت کنبے اخته کيدل په نبی کریم رَعُوْفٌ رَّحِيمٌ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندے سخت تيريري. اے اللہ! د خپل محبوب په خاطر زمونڙو
 بخښنه اوکړے... إِلَهَ الْعَالَمِينَ! مونڙو د جَهَنَّم د اورنه اوساتے.

خدائے غفار بخش دے اب، لاجِ محبوب رکھ ہی لے اب
ہمارا غمِ خوارِ فکرِ امت میں دیکھ آنسو بہا رہا ہے

یا اِلٰہَ الْعٰلَمِیْنَ! زمونبرہ کمزوری او ناتوانی تہ وینے، اے اللہ عَزَّوَجَلَّ! پہ گرم
موسم کنبے مونبرہ د غرمے نمر نہ شو برداشت کولے نو اے مولائے کریم!
مونبرہ بہ د جَهَنَّم اور خنکہ برداشت کرے شو... اے اللہ! کہ پہ اتر کنڈیشند
کمرہ کنبے پہ نرمہ نرمہ بسترہ باندے مو ماشے او چیچی نوہم بے قرارہ شو
نو اے اللہ! پہ تورہ تیارہ قَبْر کنبے بہ مونبرہ دلرمانو چیچل خنکہ برداشت
کرو۔

ڈنک مچھر کا بھی مجھ سے تو سہا جاتا نہیں
قبر میں بچھو کے ڈنک کیسے سہوں گا یارب

گر تو ناراض ہوا تو میری ہلاکت ہوگی
ہائے میں نارِ جہنم میں جلوں گا یارب

عفو کر اور سدا کے لیے راضی ہو جا
گر گرم ہوگا تو جنت میں رہوں گا یارب

گر تیرے پیارے کا جلوہ نہ رہا پیش نظر
سختیاں نزع کی کیوں کر میں سہوں گا یارب

نزع کے وقت مجھے جلوہ محبوب دکھا تیرا کیا جائے گا میں شاد مروں گا یارب

اے بے نیازہ ربہ! ستا بے وسہ او عاجزہ بندگان ستا پہ بارگاہ کنبے د خپلے عاجزی او نیازمندی اعتراف کوی۔ یا اللہ! ستا نہ پتِ خوکِ خہ کولے شی... یا اللہ! تا تہ خود زرونو حالات ہُم معلوم دی... یا اللہ **عَزَّوَجَلَّ**! مونرہ د خپلو گناہونو اعتراف کوو، د دُنیا دستور خودا دے چپِ خوکِ د خپل جُرمِ اعتراف او کُری نو ہغہ تہ سزا ورکولے کیری خو ستا د رَحمتِ دستور جُدا دے، خوکِ چپِ ستا پہ بارگاہ کنبے د خپلو گناہونو اعتراف او کُری او پنبیمانی راوری نو ستا رَحمتِ پہ جوش کنبے راشی... اے اللہ **عَزَّوَجَلَّ**! ستا محبوب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** مونرہ تہ ستا دا ارشاد ہُم رارسولے دے چپِ تہ فرمائے ”سَبَقَتْ رَحْمَتِي غَضَبِي“ یعنی زما رَحمتِ زما پہ غضبِ باندے غالب دے۔“⁴ نو اے اللہ! مونرہ اعتراف کوو چپِ مونرہ ستا د قہر و غضب راپارولو والا کارونہ کُری دی خو ستا رَحمتِ ستا پہ غضبِ باندے غالب دے... اے مولا! مونرہ ستا د قہر و غضب نہ ستا امان غوارو۔ مونرہ تہ د خپل قہر او غضب نہ امان را کرے... پہ مونرہ باندے د خپل رَحمتِ خادر او غوروے... د

⁴ (مُسلِم، کتابُ التَّوْبَةِ بابُ فِي سَعَةِ رَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى... الخ ص ۱۱۲۹، حدیث ۶۹۷۰)

خپل محبوب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** پہ خاطر زمونڙه، زمونڙه د مور او پلار او د ٽولو مسلمانانو بجنبنه او ڪڙي...

سَبَقَتْ رَحْمَتِي عَلَى غَضَبِي تونے جب سے سنا دیا یا رب
آسرا ہم گناہ گاروں کا اور مضبوط ہو گیا یا رب

يا اِلٰهَ الْعٰلَمِيْنَ! مونڙه د ڪُفَر نه نفرت ڪوو... يا الله! مونڙه اسلام سره
حَبَّتْ لِرُو... مونڙه د دُنيا ٽول دولت پرينودے شو، مونڙه هرڇه ورڪولے شو،
خپل ڄان هُم ورڪولے شو خوشتا په قَسَم چي مونڙه چاته خپل ايمان نه شو
ورڪولے... يا الله! زمونڙه دا جذبہ مضبوطه ڪڙي او زمونڙه ايمان سلامت
لرے... مولا! د خورِ نبي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** په دیدار دیدار ڪنبي په مدينهٔ مُنَوَّره
ڪنبي شهادت رانصيب ڪڙي... او په جَنَّتِ الْبَقِيْع ڪنبي خخيدل رانصيب
ڪڙي... يا الله! زمونڙه قَبْر د محبوب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** په نظارو آباد ڪڙي... يا اِلٰهَ
الْعٰلَمِيْنَ! په محشر ڪنبي د محبوب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د ڪرم په لمن ڪنبي ڄائے
رانصيب ڪڙي... د مُصْطَفِي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** شفاعت رانصيب ڪڙي... پُل
صِراط باندے آساني را ڪڙي... اے الله **عَزَّوَجَلَّ**! په جَنَّتِ الْفَزْدَوْس ڪنبي راته بے
حسابه د خپل خورِ حبيب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** گاونڊ رانصيب ڪڙي.

هر وقت جهاں سے ڪه انهيں ديكه سڪوں ميں
جنت ميں مجھے ايسی جگه پيارے خدا دے

مولا! ته بے نیازہ ٿے، يقيناً ته زمونڙه د عبادت حاجت نه لرے خو مولا!
 مونڙه ستا د عبادت حاجتمند ٿو. مونڙه بندگان ٿو، بندگي کول غواڙو... يا
 الله! زمونڙه زړونه په لمانځه کښه اولگوے... يا الله! مونڙه د محبوب صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د سُنَّتو عملي نمونه جوړ کړے... يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ! مونڙه د دروغو،
 غيبت، چُغلي، وعده خلافی، کنزلو او بدو ردو، بدگمانی، بدکلامی، بد
 اخلاقی، بدنکاهي او هر قسمه گناهونو نه حفاظت کښه اوساتے... د
 گناهونو عادتونه مو لرے کړے... اے ربِّ کریم! ستا په بارگاه کښه مویو
 خاص سوال دے... [او هغه دا دے چې] يا الله! زمونڙه خالي ځولو کښه د
 عِشْقِ رَسُولِ خَيْرَاتِ راواچوے...

يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ! دلته ستا بندگانو د دُعا د پاره لاسونه اوچت کړي دي، په
 دوئي کښه به څوک غريب د روزی په وجه پریشانه وي، يا الله! ټوله ته
 فراخه رِزْقِ حلال ورکړے... قناعت ورکړے... يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ! پته نشته څومره
 عاجزه قرضدار به راغلي وي چې هغوئي به ډير پرشانه وي، [د ډيرے
 پریشانی نه به ټے] خوب تنبیدلے وي، قرضدار به ټے پریشانه کوي، يا الله!
 د دوئي په حال باندے رحم اُفرمائے او د دوئي د قرض ادا کولو ذریعه جوړه
 کړے... مولائے کریم! پته نشته چې څومره مريضان او د هغوئي نمائندگان
 به راغلي وي... يا الله عَزَّوَجَلَّ! ډير په اُمید به راغلي وي... يا الله عَزَّوَجَلَّ! د خپل

محبوب ﷺ پہ خاطر دے بیمارانو ته شفاء ورکړے... اے مولا! دا مریضان د دے خائے نه خوشحاله پاخوے... د ټولو بیماری، تنگدستی، بے روزگاری، قرضداری، بے اولادئ، مُقدمے او کورنئ جگړے [په خیر] ختمے کړے.

یا اَللّٰهُ الْعَلِیْمِین! دعوتِ اسلامي ته ډیره ډیره ترقی ورکړے، زمونږه د مجلسِ شُورئ د ټولو آراکین و نگران او د نورو مجالسو د آراکین و نگران، د ټولو مُبَلِّغِینو، مُعَلِّمِینو، مُدَرِّسِینو، مُحَبِّبِینو او ټولو اسلامي ورونږو او اسلامي خویندو په مسائلو د رحمت نظر او فرمائے. اَللّٰهُ الْعَلِیْمِین! مونږ ټولو ته د دین و دُنیا ډیر ډیر بَرَکتونه راکړے.

کټے رټے هیں دعا کے واسطے بندے تیرے

کردے پوری آرزو هر بے کس و مجبور کی

واي بندگان ستا، د پاره د دُعا

پوره کړے د هر بے وسه او مجبوره مُدعا

اِنَّ اللّٰهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّوْنَ عَلٰى النَّبِيِّ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ﴿۵۶﴾ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿۷۸﴾ وَ سَلِّمٌ عَلٰى الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۷۹﴾ وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ﴿۸۰﴾

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهِ وَ سَلَّمَ

د صحرائے مدینہ (کراچی) دُعا ابتدائی حصہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اللَّهُمَّ ﴿ رَبَّنَا اِنْتَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ ﴾ (پ ۲ البقرة: ۲۰۱)

اللَّهُمَّ ﴿ رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ ﴿٢١﴾ ﴾ (پ ۲)

البقرة: ۲۵۰ ﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِمْرَاقَتَنَا فِيْ اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ

الْكَافِرِيْنَ ﴿٢٢﴾ ﴾ (پ ۴ ال عمران: ۱۴۷) اللَّهُمَّ ﴿ رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا ۗ وَاِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا

لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٢٣﴾ ﴾ (پ ۸.۸ الاعراف: ۲۳) اللَّهُمَّ ﴿ رَبِّ اَرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّبْتَنِيْ صَغِيْرًا

﴿٢٤﴾ ﴾ (پ ۱۵.۱۵ بنى اسرائيل: ۲۴) اللَّهُمَّ ﴿ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ اَنْتَ وَاِلٰى فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۗ

تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا وَّ اٰحْسِبْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ﴿٢٥﴾ ﴾ (پ ۱۳ سورة يوسف: ۱۰۱) اللَّهُمَّ ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُعِيْمَ

الصَّلٰوةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۗ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاۗءَنَا ﴿٢٦﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيْ وَاَلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ

الْحِسَابُ ﴿٢٧﴾ ﴾ (پ ۱۳ ابراهيم: ۴۱.۴۰) اللَّهُمَّ ﴿ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُوَّةً اَعِيْنَ وَّ

اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِيْنَ اِمَامًا ﴿٢٨﴾ ﴾ (پ ۱۹ الفرقان: ۷۴) اللَّهُمَّ ﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاخْوَانِنَا الَّذِيْنَ

سَبَقُوْنَا بِالْاِيْمَانِ وَ لَا تَجْعَلْ فِيْ قُلُوْبِنَا غِلًا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا رَبَّنَا اِنَّكَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢٩﴾ ﴾ (پ ۲۸)

الحشر: ۱۰) اللَّهُمَّ اَعِنِّيْ عَلَى ذِكْرِكَ وَ شُكْرِكَ وَ حُسْنِ عِبَادَتِكَ (أبو داؤد، كتاب الوتر، باب فى

الاستغفار ج ۲ ص ۱۲۳ حديث ۱۵۲۲) يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوْبِ ثَبِّتْ قَلْبِيْ عَلَى دِيْنِكَ (ترمذى، كتاب القدر،

باب ما جاء ان القلوب ..... الخ ج ۴ ص ۵۵ حديث ۲۱۴۷) اللَّهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَ مِنْ

دُعَاۗءٍ لَا يَسْتَعِزُّ وَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هٰؤُلَاءِ الْاَرْبَعِ- (ترمذى، كتاب الدعوات باب

ت: ۲۹۳/۵. ۲۹۳. حديث ۳۴۹۳)

دُعاے شبِ براءتِ ابتدائی حصہ

بے وفا دنیا پہ مت کر اعتبار تو اچانک موت کا ہوگا شکار
 موت آکر ہی رہے گی یاد رکھ جان جا کر ہی رہی یاد رکھ
 گر جہاں میں سو برس تو جی بھی لے قبر میں تنہا قیامت تک رہے
 قبر روزانہ یہ کرتی ہے پکار مجھ میں ہیں کیڑے مکوڑے بیشمار
 یاد رکھ! میں ہوں اندھیری کوٹھڑی تجھ کو ہوگی مجھ میں سن وحشت بڑی
 میرے اندر تو اکیلا آئے گا ہاں! مگر اعمال لیتا آئے گا
 گھپ اندھیری قبر میں جب جائے گا بے عمل! بے انتہا گھبرائے گا
 کام مال و زر نہیں کچھ آئے گا غافل انساں! یاد رکھ پچھتائے گا
 قبر میں تیرا کفن پھٹ جائے گا یاد رکھ! نازک بدن پھٹ جائے گا
 سانپ بچھو قبر میں گر آگئے کیا کرے گا بے عمل گر چھا گئے
 گورِ نیکاں باغ ہوگی خلد کا مجرموں کی قبر دوزخ کا گڑھا
 کر لے توبہ رب کی رحمت ہے بڑی قبر میں ورنہ سزا ہوگی کڑی

خوبرو او محترموا سلامی ورونبرو! شبِ براءتِ د نجات شپہ دہ.... بیمارو نہ

د خلاصي شپہ دہ.... تنگدستی نہ د خلاصي شپہ دہ.... د خنکدن د سختو

نہ د خلاصي شپہ دہ.... عذابِ قبر نہ د خلاصي شپہ دہ.... د قبر د تیارے نہ

د خلاصي شپه ده.... د قيامت د سختو نه د خلاصي شپه ده.... د دوزخ د اور نه د خلاصي شپه ده.... د گناهونو د بيماري نه د خلاصي شپه ده.... نَبِيِّ كَرِيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيلى دے چې كله د شعبان پينځلسمه شپه (يعني سَبِّ بَرَاءت) راشي نو په هغه شپه كښه قيام او كړئ او په هغه ورځ روژه اونيسى ځكه چې الله تعالى د نمر پريوتلو نه پس نه واخله په دُنياوي آسمان باندې خاص تجلي كوي او اعلان فرمائي چې: ”آيا څوك شته بخښنه غوښتونكې چې زه هغه او بخښم! آيا څوك شته روزي غوښتونكې چې زه هغه ته روزي وركرم! آيا څوك شته په مصيبت كښه اخته چې زه هغه ته خلاصه وركرم، آيا څوك شته داسه! آيا څوك شته داسه! مسلسل داسه غږونه كيږي تر دے چې سحر را اوخيږي. (ابن ماجه. كتاب اقامة الصلاة باب ماجاء في ليلة النصف من شعبان، ج ۲ ص ۱۶۰ حديث ۱۳۸۱) هُم دغسه په نن شپه كښه د الله تعالى رحمت آواز كوي... د هغه رحمت خو زموږ طرف ته مائل دے خو آه! موږ ته د دعا كولو طريقه نه راځي... اے د خپل آخرت خير غوښتونكو اسلامي وروڼو! په فرياد او زار، كه كيدے شي نو په ژړا ژړا د الله رحمت او غواړئ... او! او! نن هغه شپه ده، په كومه شپه چې د رحمت درے سوه دروازے بېرته كيږي. (زُهَّةُ الْجَالِسِ، باب فضل شعبان و فضل صلاة التسابيح ج ۱، ص ۲۱۰) راځئ چې د الله تعالى رحمت حاصلولو د پاره په شريكه دُعا او كړو.

دُعاے شبِ قدر ابتدائی حصہ

خوبرو او محترموا اسلامي ورونرو! اوس يو خو ورځے د هر يو په خُله دا خبره وه چې بس د رمضان شريف مياشت راتلو والا ده، او بيا واقعي يو خو ورځے پس ځان سره رحمتونه او بَرَکتونه راوستلو والا د رَمَضَانَ الْبُبَارَك مياشت بنکاره شو... هر طرف ته خوشحالينانے شوے، هر مسلمان خوشحاله شو، جُماتونو کنبے سپرلي راغلل، د روژه ماتي محفلونه لگيدل شروع شو، د مونځ گزارو شمير زيات شو، دا د خوشحالي ورځے ډيرے تيزی سره تيريدل شروع شوے... او آه! اوس ووه ويشتمه شپه راغله... اوس د رمضان صرف درے يا څلور ورځے پاتے شوے. نو څوځ چې د رمضان قدردان وو، په راتلو ئے خوشحاله شوي وو او اوس چې د رمضان د رخصتيدلو وخت څومره رانزدے کيږي د رمضان د عاشقانو د زړونو خفگان ورځ په ورځ زياتيږي... په غم کنبے ئے ساعت په ساعت اضافه کيږي. د رمضان د تلو غم وهلو، د رمضان په جُدائي کنبے د خفگان کونکو ترجماني چا په دے الوداعيه شعرونو کنبے کږي ده، دا الوداع په ژړا ژړا د زړه په غورونو واورئ او خپل زړونه د خفگان کيفيت راپيدا کيدو ته پريږئ...

آه! کيا ماه مبارک هم سے هوتا ہے جدا   آه! کيا منبع برکات دنيا سے چلا

آه! جب اس میں نہیں ہم سے ہوئی طاعت ادا

پھر وداع اس کو نہ کیوں رورو کریں ایسا بجا

الوداع الوداع اے ماہِ عُفْران! الوداع

حسرتاوا حسرتاے ماہِ رمضان الوداع

الْوَدَاعُ الْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ --- الْفِرَاقُ الْفِرَاقُ يَا شَهْرَ عُفْرَانَ ---

الوداع الوداع يَا شَهْرَ رَمَضَانَ --- الْفِرَاقُ الْفِرَاقُ يَا شَهْرَ تَرَاوِيحِ ---

الوداع الوداع شَهْرَ رَمَضَانَ --- الْفِرَاقُ الْفِرَاقُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ---

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

یا اللہ! تا پہ خپل فضل او کرم مونبر ته د رمضان میاشت راکره، چپي د
دے هر ساعت د رحمتونو نه ډک دے... په هر ساعت کبڼے د نیکو موقعے
وے... د رحمتونو تیز بارانونه راوړیدل... د جَنَّتْ تولے دروازے بیرته
شوے... د دوزخ تولے دروازے بندے شوے... شیطان هُم قید کړے شو...
ډیر ډیر رحمتونه او بَرَکتونه رانازل شو... آه! بیا هُم مونبره غافلانو د رمضان د
رحمتونو نه حِصَّه وانخستے شوے... افسوس! مونبره د رمضان د میاشته قدر
اونکړے شو، د نیکو اجر و ثواب ډیر زیات کړے شو خو هائے افسوس!
مونبره نیکي اونکړے شوے، آخر دا چپي ووه ویشتمه شپه راغله... ظاهر

خو مو ڊير بنه وو خو باطن مو هُم هغسه خيرن او تَك تور... اے پروردگارہ!
 جبريل امين عَلَيْهِ السَّلَام دُعا کري وه چي چا ته رمضان ملاوشي خو خپل
 مغفرت پکڻے اونکرے شي نو د هغه پوزه ډ خره شي، هغه کس ډ برباد
 شي او د رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ کيدو باوجود پرے زمونږه خور آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د
 امين مَهر اولگولو... (کِتَابُ الْعِبَادِ، کتاب الصوم، باب فصل في فضله وفضل رمضان الجزء ٨٠، ج ٤، ص ٢٧٠ حديث
 ٢٤٢٩٠ مأخوذاً)

نو يقيناً خوك چي د رمضان حاصلولو باوجود د مغفرت او بخڻڻے نه محروم
 پاتے شو هغه هلاك او برباد شو... اے مالِكِ كَرِيم! مونږه د خپل مغفرت د
 پاره هيخ هُم نه دي كري. اے زمونږه خوره ربه! كه زمونږه بخڻڻه اونشوه نو
 مونږ به برباد شو... اے مالِكِ كَرِيم! اے د رَسُولِ كَرِيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 پروردگارہ! د خپل رحمت والا محبوب په خاطر زمونږه بخڻڻه اوکرے... اے
 رَبِّ كَرِيم! مونږه عَشْرَةَ رَحْمَتِ په غفلت كښے تيره كړه، بيا عَشْرَةَ مَغْفِرَتِ
 هُم لاره، او اوس د جَهَنَّمَ نه د آزادي عَشْرَه هُم رخصتيدو والا ده، اے الله!
 مونږه كمزورو باندے رحم افرمائے... اے پروردگارہ! د خپل محبوب د
 پاكيڙه اونكو په خاطر، مونږه د دوزخ د اور نه په امان كښے اوساتے....

د ميدانِ عَرَفاَتِ د دُعا ابتدائي حصه

میں کے میں پھر آگیا یا الہی کرم کا ترے شکر یہ یا الہی

نہ کر رد کوئی التجا یا الہی   ہو مقبول ہر اک دعا یا الہی
 رہے ذکر آٹھوں پہرے میرے لب پر   ترا یا الہی ترا یا الہی
 مری زندگی بس تری بندگی میں   ہی اے کاش گزرے سدا یا الہی
 نہ ہوں اشک برباد دنیا کے غم میں   محمد کے غم میں رُلا یا الہی
 عطا کر دے اخلاص کی مجھ کو نعمت   نہ نزدیک آئے ریا یا الہی
 مجھے اولیا کی محبت عطا کر   تو دیوانہ کر غوث کا یا الہی
 میں یادِ نبی میں رہوں گم ہمیشہ   مجھے ان کے غم میں گھلا یا الہی
 مرے بال بچوں پہ سارے قبیلے   پہ رحمت ہو تیری سدا یا الہی
 دے عطاریوں بلکہ سب سُنیوں کو   مدینے کا غم یا خدا یا الہی
 خدایا! اجل آ کے سر پر کھڑی ہے   دکھا جلوہ مصطفےٰ یا الہی
 مری لاش سے سانپ بچھو نہ لپٹیں   کرم از طفیلِ رضا یا الہی
 تو عطار کو سبز گنبد کے سائے   میں کر دے شہادت عطا یا الہی

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ --- يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ --- يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ --- يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ ---
 يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ --- يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ --- يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ --- يَا اَرْحَمَ الرَّحِيْمِيْنَ ---

اے د خورِ مُصطفیٰ ربّہ ....! اے د ابراہیم او اِسماعیل ربّہ ....! ستا رِشتونی خلیل حضرت سَیِّدنا ابراہیم عَلَيْهِ السَّلَام مونرہ تہ د حج دعوت راکرے وو او مونرہ پرے لَبَّيْكَ وِثِيْلے وو او نن ستا د خلیل پہ هغه دعوت مونرہ ستا میلمانہ جور شوي پہ عرفات کنبے جمع یو.... اے مالک و مولا! پہ دُنیا کنبے دا اُصول دے چي کوربه د خپل میلْمہ زړه خوشحالوي، نو اے اللّٰه عَزَّوَجَلَّ! مونرہ ستا میلمانہ یو.... یا اِللهِ الْعَلِيِّينَ! مونرہ مه محرومه کوے... یا اللّٰه! یا اللّٰه! نن چي خنگه مونرہ پہ میدانِ عرفات کنبے ستا میلمانہ یو... هُم دغسے مونرہ پہ جَنَّت کنبے هُم خپل میلمانہ جور کرے...

لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَ الْبُلْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ... لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَ الْبُلْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ... لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَ الْبُلْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ

په اِجْتِمَاعِ مِيْلَادِ كُنْبے د غوښتے دُعا ابتدائي حصه

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَ الصَّلٰوةُ وَ السَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
جَزَى اللهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ اَهْلُهُ... -- اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا وَ مَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَ
اَنْزِلْهُ الْبَقْعَةَ الْمُبْرَكَةَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ... -- اَللّٰهُمَّ مَا اَصْبَحَ بِنِيْ مِنْ نُّعْمَةٍ، اَوْ
بِاَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ، فَذَكَ الْحَمْدُ، وَ لَكَ الشُّكْرُ... --

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ -- أَللَّهُمَّ بَلِّغْنَا رَمَضَانَ
بِالصَّحَّةِ وَالْعَافِيَةِ --

يا رَبِّ مُصْطَفَى! پہ خاطر دِ مُصْطَفَى! ستا دِ محبوب پہ مَحَبَّتِ کنبے دِ
جَشَنِ وِلادَتِ پہ خوشحالی کنبے عاشقانِ رَسُولِ راجع شوي دي، يا الله
عَزَّوَجَلَّ! دِ تولو حاضري قبوله کرے... مولا! مونبره گنهگار یُو، بدکرداره یُو،
وران کاري یُو، خو مولا! تا سره مَحَبَّتِ کوو، ستا دِ محبوب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پہ
سُنَّتو باندے عمل کولو کنبے کمزوري یُو خو ستا محبوب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره
ضرور مَحَبَّتِ کوو، مولا عَزَّوَجَلَّ! کہ ته صرف نیکانو باندے فضل اوکرے نو
مونبر گنهگار به دِ چا دروازے ته اودرپرو، مولا! دِ جَشَنِ وِلادَتِ پہ خاطر، دِ
مخلصینو پہ خاطر! زمونبره بخبنه اوکرے... دِ حقیقی عاشقانِ رسول پہ
خاطر مونبره ناقصه هم قبول کرے... يا الله! دِ بدے خاتمے نه یرپرو، الله
زمونبر خاتمہ بهتره کرے... يا الله! مونبر نیک جوړیدل غواړو خو نفس و
شیطان مونبر نیک جوړیدو ته نه یرپري، مولا! دِ جَشَنِ وِلادَتِ پہ خاطر مونبره
نیک مُتَّقِي، پرهیزگار جوړ کرے... دُبمن دِ عالمِ اسلام خلاف گنده
سازشونه کوي، مولا! پہ عالمِ اسلام کنبے اتفاق او اتحاد پیدا کرے...
مسلمانان نیک او مُتَّحِدِ کرے...

د یوولسمے شریفے دُعا ابتدائی حصہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
يا الله عَزَّوَجَلَّ! ستا په كرم مونږ ته يو ځل بيا ستا د مقبول بنده، ستا د ولي
او زمونږ د غوثِ پاك سَيِّدِ شَيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ جِيلا نِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ يوولسمه شريفه
نصيب شوه... د غوثِ پاك د ايصالِ ثواب د پاره چې مونږه ستا څه ناقص
عبادتونه او كړې شو د مخلصينو په خاطر هغه قبول كړې... اے الله عَزَّوَجَلَّ! د
مُرشِدِي غوثِ اعظم په خاطر زمونږه به حسابه بجنبنه او كړې، د څنكدن
په وخت كښه ستا د خور حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ديدار هُم رانصيب كړې...
د خُلَفَائِ رَاشِدِيْنَ ديدار هُم رانصيب كړې... زمونږ د مُرشدِ كَرِيْمِ غوثِ
اعظم ديدار هُم رانصيب كړې... د اعلى حضرت ديدار هُم رانصيب
كړې... د سَيِّدِي قُطْبِ مَدِيْنَةِ ديدار هُم رانصيب كړې... چې د اولياءِ ډله
هُم وي... اے كاش! چې د هغوئي په نندارو كښه زمونږه رُوح او خيږي...
خوږه مدينه كښه د شهادتِ سعادت رانصيب كړې... جَنَّتِ الْبَقِيْعِ كښه
خخيدل رانصيب كړې... او په جَنَّتِ الْفَزْدُوْسِ كښه ستا د خور حبيب صَلَّى اللهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په گاونډ كښه ځائے رانصيب كړي...

د مُفتی دعوتِ اسلامي د جنازے

نه پس غونبتي دُعا ابتدائي حصه

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٠١﴾

ياربِّ المصطفى! زمونږه ټولو گناهونه معاف کړه... يا الله عَزَّوَجَلَّ! زمونږه ټولو بڅښنه اوکړه... د خپل خور حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ټول اُمت بڅښنه اوکړه... يا الله عَزَّوَجَلَّ! د مرحوم مُفتي محمد فاروق رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ بڅښنه اوکړه... يا الله عَزَّوَجَلَّ! زده ده چې هغوئي به په قَبْرِ کښه يواځې پريښودلې شي... يا الله عَزَّوَجَلَّ! زمونږه د حاجي فاروق په قَبْرِ باندې د رَحْمَت و رضوان د گُلونو باران اوکړه... يا الله عَزَّوَجَلَّ! د قَبْرِ دِيرې او تنگي نه ئې په حفاظت کښه اوساته، په قَبْرِ کښه امن ورنصيب کړه... يا الله عَزَّوَجَلَّ! قَبْرِ مُجْرمان داسه زور کوي چې پُښتې ئې ماته شي او په يوه بله کښه ورشي خو ستا نيك بندگان داسه زور کوي لکه مور چې خپل ورك شوې بچې او مومي او سينې ته ئې راجوخت کړي. (بهار شريعت ج ۱، ص ۱۰۵ ماخوذاً) يا الله عَزَّوَجَلَّ! مونږ ستا نه د رَحْمَت درخواست کوو چې زمونږه فاروق بهائي د قَبْرِ داسه زور کړي څنگه چې مور خپل ورك شوې بچې او مومي او په ډيره مينه ئې په غيږه

کنبے پت کپري او سينے ته ئے راجوخت کپري... اے مولا! د مرحوم قَبْر د نظر د حدہ پورے فراخہ کپرے... يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! زما فاروق د هر تکليف نہ یہ امان کنبے اوساتے... يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! زما د فاروق تول گناہونہ معاف کپرے... يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! زما فاروق د قَبْر د ويرے نہ اوساتے، د قَبْر د تنگي نہ ئے اوساتے... يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! زما فاروق د خپل خور حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په نظارو کنبے مشغول کپرے. يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! د خپل خور حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د روښانه مخ په خاطر زما د فاروق قبر روښانه کپرے... يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! زما فاروق اوبخنبے... د خور حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خاطر... د مُرسلينو په خاطر... د صحابه په خاطر... د تابعينو په خاطر... د سَيِّدُ الشُّهَدَا امام حُسين په خاطر... د سَيِّدُنَا عَبَّاس عَلَمدار په خاطر... د علي اکبر او علي اصغر په خاطر... د کربلا د هر شهيد او اَسِير په خاطر زما د فاروق قَبْر د جَنَّت باغ جوړ کپرے... يا اللہ عَزَّوَجَلَّ! دوئي عالم دين وو دوئي چې ستا د دين کوم خدمت کپرے دے هغه قبول کپرے... اے مولا! دا عاجزه زمونږ نه په ډيره ځوانئ کنبے رُخصت شو... اے د رحمت والا مولا عَزَّوَجَلَّ! ستا رحمت ته حواله دے... اے اللہ عَزَّوَجَلَّ! ستا رحمت ته حواله دے... اے اللہ عَزَّوَجَلَّ! ستا رحمت ته حواله دے... اے مولا عَزَّوَجَلَّ! زما د غوثِ پاك په خاطر! زما فاروق باندے کرم اوکپرے... زما د اعلى حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په خاطر... زما د پير و

مُرشد سَيِّدِي قُطْبِ مَدِينَةِ ضِيَاءِ الدِّينِ مَدَنِي پَه خَاطِر! زمَا فَارُوقِ بَانَدِي
 كَرَمِ اُوكِرِي... دُوئِي تَه دَرَحْمَتُونُو دِ سُوْرِي لَانَدِي خَائِي وَرَكِرِي... دِ دُوئِي پَه
 قَبْرِ بَانَدِي دَرَحْمَتُونُو سُوْرِي اُوكِرِي... يَا اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ! دِ دُوئِي فَيُوضِ وَبِرَكَاتِ
 تَرِ قِيَامَتِه پُوْرِي جَارِي سَاتِي... يَا اللّٰهُ! تُولُو تَه دِ اِيْمَانِ سَلَامَتِي نَصِيْبِ
 كِرِي... مَوْنَرِ تُولُو تَه پَه مَدِينَةُ مُتَوَّرِه كِنَبِي دِ كُنْبِدِ خَضْرَا نَه لَانَدِي دِ
 مَحْبُوبِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پَه نِظَارُو كِنَبِي شَهَادَتِ رَانَصِيْبِ كِرِي... پَه جَنَّتِ
 الْبَقِيْعِ كِنَبِي خَخِيْدَلِ اَوْ جَنَّتِ الْفَزْدُوْسِ كِنَبِي دِ خِيْلِ خُوْرِ حَبِيْبِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
 وَسَلَّمَ گَاوَنْدِ رَانَصِيْبِ كِرِي... يَا اِلٰهَ الْعٰلَمِيْنَ! زمَا فَارُوقِ تَه هُمِ پَه جَنَّتِ كِنَبِي دِ
 مَحْبُوبِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ گَاوَنْدِ نَصِيْبِ كِرِي... يَا اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ! دِ دُوئِي دِ كُوْرِ
 كِسَانُو تَه دِ دُوئِي دُوسْتَانُو تَه اَوْ دِ دَعُوْتِ اِسْلَامِي مَرْكَزِي مَجْلِسِ شُوْرِي تَه
 صَبْرِ جَمِيْلِ وَرَكِرِي اَوْ پَه دِي صَبْرِ اَجْرِ وَرَكِرِي... يَا اِلٰهَ الْعٰلَمِيْنَ! دِ دُوئِي دِ كُوْرِ
 كِسَانِ دِ كِلَهِ اَوْ شَكَايَتِ كُوْلُو نَه اُوسَاتِي. اَمِيْنَ بِجَاوِ التَّيْبِي الْاَمِيْنَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دِ مَدَنِي مَذَاكِرِي پَه خَتْمِيْدَلُو دَعَا كُوْل

يَا رَبِّ مُصْطَفِي! دِ نِنِ مَدَنِي مُذَاكِرِي اَوْ تَرِ اُوسِه پُوْرِي چِي مَا سِرِه خِه
 نِيكِي دِي دِ هَغِي ثَوَابِ سَتَا بَارِگَاهِ كِنَبِي پِيْشِ كُوْمِ، قَبُولِ ئِي كِرِي... يَا
 رَبِّ كَرِيْمِ عَزَّوَجَلَّ! دِ دِي نِيكُو ثَوَابِ زَمَا دِ عَمَلِ مُطَابِقِ نَه بِلَكِه دِ خِيْلِ رَحْمَتِ
 شَايَانِ شَانِ رَاكِرِي.

زما د نیکو ثواب او ما ته د ایصالِ ثواب شوو نیکو ثواب زمونږ له طرفه
 خپل خوږ حبیب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته عنایت کړې. په وسیله د رَحْمَةُ اللّٰعَالَمِينَ صَلَّى
اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تمامو انبیاء و مرسلین... خُلفائے راشدین... اُمّهاتُ المؤمنین...
 ټولو صحابه و تابعین و تَبَعِ تَابِعِينَ... ائمهٔ مُجْتَهِدِین... عُلَمَاءِ کَامِلِین...
 مَشَائِخِ عَامِلِین... مُفَسِّرِین... مُحَدِّثِین... تمام بزرگانِ دین... ټول مُؤمِنَات و
 مُؤمِنِین... مُسَلِمَات و مُسَلِمِین ته دا ثواب اورسوه. او بِالْخُصُوصِ وَالِدِینِ
 مُصْطَفَى، حَسَنَیْنِ کَرِیْمَیْن، شهیدان و اسیرانِ کربلا... جمیعِ اَهْلِیَّتِ اِطْهَار...
 اِمَامِ اعْظَم... غوثِ اعْظَم... اِمَامِ غَزَالِی... غریبِ نواز... اعلیٰ حضرت... صدرِ
 شریعه... قُطْبِ مَدِیْنَه... صدرُ الْاَفَاضِل... مُفْتِی احمد یار خان... مُفْتِی دَعْوَتِ
 اسلامي... حاجي مُشْتاق... حاجي زَمَ زَمَ رِضَا... تمام مُبَلِّغَات و مُبَلِّغِین
 مرحُومِین او د مَدَنِي انعاماتو عامِلَات و عامِلِین ته دا ثواب اورسوه.

یا الله! زمونږه ټولو گناهونه معاف کړې... مولا! زمونږه بیه حسابہ
 بڅښنه اوکړې... یا الله! عُمر په ختمیدو دے خو د گناهونو عادت مو نه
 ختمیږي، مولا! داسه کرم اوکړې چې د گناهونو عادت مو ختم شي...
 مولا! داسه کرم اوکړې چې د نیکو کولو عادت مو جوړ شي... یا الله!
 [داسه کرم اوکړې] چې کله ستا بارگاه کنبه حاضر شو نو چې هیڅ گناه
 هُم راباندے بار نه وي... یا الله عَزَّوَجَلَّ! یقیناً مونږ کنبه د عذاب زغملو

طاقت نشتہ، مولا! کرم اوکریے او زمونبرہ قبر د مارانو او لپمانو خائے جور
 مه کریے... مولا! زمونبرہ قبرونه ستا د محبوب په نُور روبانہ کریے... يَا اَللّٰه
 الْعَلِيْمِ! کومو کومو اسلامي ورونپرو چې را ته د دُعا د پاره وئيلي دي د
 هغوئي په جائزو مُرادونو د رحمت نظر او فرمائے.

کہتے رہتے ہیں دعا کے واسطے بندے ترے کردے پوری آرزو ہر بے کس و مجبور کی

وای بندگان ستا، د پاره د دُعا یا رب

پورہ کریے د ہر بے وسہ او مجبورہ مُدعا یا رب

خلوینت قرآنی دُعاگانے

1. رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٧٤﴾

اے زمونبرہ ربہ! زمونبرہ له طرفہ ئے قبول کریے، بیشکہ ہم ته اوریدونکے او
 پوهہ ئے.

2. رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَ

تُبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

اے زمونبرہ ربہ! او جور کریے مونبرہ ستا په بارگاہ کنبے غارہ اینودونکي او
 زمونبرہ د اولاد نه يو اُمّت ستا فرمانبردار، او مونبرہ ته زمونبرہ د عبادت قاعدے
 اوبنائے او په مونبرہ خپل رحمت سره رُجوع او فرمائے او بیشکہ ہم ته ئے ډیر توبه
 قبلوونکے مهربانه.

3. رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٢٠٦﴾

اے زما ربہ! ما لمونخ قائمولو والا اوساتے او شہ زما اولاد، اے زمونبرہ ربہ! او زمونبرہ دُعا قبولہ کرے۔

4. رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ مہ نیسے، کہ مونبرہ نہ ہیر شی یا خطا اوکرو۔

5. رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا إِنَّكَ

مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٠٧﴾

اے زمونبرہ ربہ! او پہ مونبرہ ہغہ بوج مہ اچوے د کوم چہ مونبرہ طاقت نہ لرو او مونبرہ معاف کرے او مونبرہ او بجنیے او پہ مونبرہ رحم او فرمائے، تہ زمونبرہ مولا ئے، نو د کافرو خلاف زمونبرہ مدد او فرمائے۔

6. رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

﴿٢٠٨﴾

اے زمونبرہ ربہ! زمونبرہ زپرونہ مہ کپروے، پس لہ دے نہ چہ تا مونبرہ تہ ہدایت راکرو، او مونبرہ تہ لہ خپل طرفہ رحمت عطا کرے، بیشکہ ہم تہ ئے لوی و رکونکے۔

7. رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠٩﴾

اے زمونبرہ ربہ! بیشکہ تہ د تولو خلقو جمع کوونکے ئے، د هغه ورخے د پاره
چې په هغه کنبے هیخ شک نشته، بیشکہ د الله وعده نه بدلیري.

8. رَبَّنَا اَمَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿١٠٦﴾

اے زمونبرہ ربہ! مونبر په هغه ایمان راوړلو څه چې تا نازل کړل او د رسول تابع
شو، نو مونبره په حق باندے گواهي ورکوونکو کنبے اولیکے.

9. رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَارْحَمْنَا فِيْ اَمْرِنَا وَتَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ

الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

اے زمونبره ربه! زمونبره گناهونه معاف کړے او کوم زیاتے چې مونبره په خپلو
کارونو کنبے کړے دے. او زمونبره قدمونه کلک کړے او زمونبر مدد او فرمائے د
دے کافرو خلاف.

10. رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٠٨﴾

اے زمونبره ربه! تا دا بیکاره نه دي جوړ کړي، پاکي ده تا لره، ته مونبره د دوزخ د
اور نه اوساتے.

11. رَبَّنَا اِنَّكَ مَنْ تَدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ اَخْرَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٠٩﴾

اے زمونبره ربه! بیشکہ ته چې څوک دوزخ ته بوځے، هغه ته تا ضرور رسوائی
ورکړه او د ظالمانو هیخ څوک مددگار نشته.

12. رَبَّنَا اِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُدْعِيْ لِلْاِيْمَانِ اَنْ اٰمِنُوْا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا ۗ

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ د یو غیر کوونکي نہ واوریدل چي د ایمان د پارہ غیر کوي چي پہ خپل رب ایمان راوړی نو مونبرہ ایمان راوړلو.

13. رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١١٣﴾

اے زمونبرہ ربہ! ته زمونبرہ گناھونه معاف کرے او زمونبرہ بدی له مینخه یوسے او زمونبرہ مرگ د نیکانوسره کرے.

14. رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ

الْبَيْعَاتِ ﴿١١٤﴾

اے زمونبرہ ربہ! او مونبره ته راکړے هغه، د څه چي تا مونبره سره وعده کړي ده د خپلو رسولانو په معرفت، او مونبره د قیامت په ورځ مه رسوا کوے، بیشکه ته د وعده خلاف نه کوے.

15. رَبَّنَا أَمَّا فَأَكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٥﴾

اے زمونبره ربه! مونبره ایمان راوړلو، نو مونبره د حق په گواهانو کنبے اولیکے.

16. رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٦﴾

اے زما ربه! ما ته زیات علم راکړے.

17. رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١١٧﴾

اے زمونبره ربه! مونبره ځان سره بد اوکړل، نو که ته مونبره او نه بخښے او په مونبره رحم اونکرے نو مونبره ضرور نقصان والو کنبے شولو.

18. رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٨﴾

اے زمونبرہ ربہ! زمونبرہ او زمونبرہ د قوم پہ مینح کنبے حق فیصلہ اُفرمائے او ستا فیصلہ د تولو نہ بہترہ دہ.

19. رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

اے زمونبرہ ربہ! پہ مونبرہ صبر راتوے کرے او مونبرہ مسلمانان اوچت کرے.

20. رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ د ظالمو خلقو د پارہ از مینبت مه جو روے.

21. رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ط

اے زمونبرہ ربہ! بیشکہ ته خبر ئے خه چي مونبرہ پت کوو او خه چي بشکاره کوو.

22. رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٢٦﴾

اے زمونبرہ ربہ! ما او بنبے او زما مور پلار او تول مسلمانان په کومه ورخ به چي حساب قائميري.

23. رَبَّنَا إِنَّا مِن لَّدُنكَ رَحِمَةٌ وَهِيَ لَنَا مِن أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ ته له خپل طرفه رحمت راکرے او زمونبره کار کنبے زمونبره د پارہ د لار موندرلو اسباب جوړ کرے.

24. رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى ﴿٢٥﴾

اے زمونبرہ ربہ! بیشکہ مونبرہ یربرو چپی هغوئی چرے په مونبرہ زیاتے اونکری
یا سرکشی سره راوراندے نه شي.

25. رَبَّنَا أَمَّنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ ﴿١٥٤﴾

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ ایمان راورلو، نو مونبرہ اوبخنبے او په مونبرہ رحم اوکرے او
ته د تولو نه بهتر رحم کوونکے ئے.

26. رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿١٥٥﴾

اے زمونبرہ ربہ! زمونبرہ نه واروے د جَهَنَّمَ عذاب، بیشکہ دهغه عذاب د غارے
زندئ ده.

27. رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُوَّةً أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِمَنْتَقِينَ إِمَامًا ﴿١٥٦﴾

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ ته راکرے زمونبر د بیبیانو او زمونبر د اولاد نه د سترگو
بخوالے او مونبره د پرهیزگارو پیشوا [یعنی مشران] جوړ کرے.

28. رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ

عَذَابَ الْمَجِيمِ ﴿١٥٧﴾

اے زمونبره ربه! ستا په رحمت او علم کنبے هر خیز خائبري، ته هغه اوبخنبے چا
چپی توبه اوکره او ستا په لاره روان شو او هغوئی د دوزخ د اور نه اوساتے.

29. رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ

اے زمونبرہ ربہ! او هغوئي د اوسيدلو باغونو کنبے داخل کرے، د کومو چي تا هغوئي سره وعده کړي ده.

30. رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا

لِلَّذِينَ آمَنُوا

اے زمونبرہ ربہ! مونبره اوبخنبے او زمونبره ورونبره، کومو چي زمونبره نه مخکينے ايمان راوړو او زمونبره زره کنبے د ايمان والو له طرفه کينه مه ساتے.

31. رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَأْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٣١﴾

اے زمونبره ربہ! مونبره صرف په تا توکل اوکړو او هُم ستا طرف ته مورجوع راوړه او هُم ستا په طرف گرځيدل دي.

32. رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا

اے زمونبره ربہ! مونبره د کافرو په ازمينبت کنبے مه اچوے او مونبره اوبخنبے.

33. رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٣٣﴾

اے زمونبره ربہ! مونبره ته په دنيا کنبے نبيکړه راکړے او مونبره ته په آخرت کنبے نبيکړه راکړے او مونبره د دوزخ د عذاب نه اوساتے.

34. رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا

اے زمونبره ربہ! په مونبره دروند بوج مه اچوے څنگه چي تا زمونبره نه مخکينو باندے اچولے وو.

35. رَبَّنَا إِنَّنَا أَمَتٌ فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١١﴾

اے زمونبره ربه! مونبره ايمان را ورو، ته زمونبره گناه معاف کرے او مونبره د دوزخ د عذاب نه اوساتے.

36. رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا

تَرَضُّسُهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢﴾

اے زما ربه! ما ته توفيق را کرے چې زه شکر او کریم ستا د احسان، کوم چې تا په ما او زما په مور او پلار کړي دي او دا چې زه هغه بنه کار او کریم کوم چې تا ته خوبن شي او ما په خپل رحمت په خپلو هغه بندگانو کښه شامل کرے کوم چې ستا د خاص نزدیکت مُسْتَحِق دي.

37. رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿١٣﴾ وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿١٤﴾ وَ احْلِلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ﴿١٥﴾

يَفْقَهُمَا قَوْلِي ﴿١٦﴾

عرض ئه او کړو چې: اے زما ربه! زما د پاره زما سينه خلاصه کرے او زما د پاره زما کار آسان کرے او زما د ژبه غوټه خلاصه کرے چې هغوئي زما په خبره پوهه شي.

38. رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَّبَّيْنِي صَغِيرًا ﴿١٧﴾

اے زما ربه! ته په هغه دواړو رحم او کرے څنگه چې زه هغوئي دواړو په ماشوم والي کښه ساتله ووم.

39. رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾

اے زمونبرہ ربہ! مونبرہ ظالمانو سرہ مه کرے.

40. رَبَّنَا آتِنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا

اے زمونبرہ ربہ! زمونبرہ د پارہ زمونبرہ نُور پوره کرے او مونبرہ او مجنبے.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نیک او لمونځ گزاره جوړیدو د پاره

هر زیارت د ماښام د لمانځه نه پس ستاسو په ځانته کښې کیدونکي د دعوتِ اسلامي د سُنَّتو ډکه هفته واره اجتماع کښې د رضائے الٰهي د پاره یو یو نیتونو سره ټوله شپه تیروي * د سُنَّتو د تریبیت د پاره مَدَنِي قَافِلو کښې عاشقانِ رسول سره هره میاشت د درې ورځو سفر او * هره ورځ د "فکرِ مَدینه" په ذریعه د مَدَنِي انعاماتو رساله ډکوي او د هرې مَدَنِي میاشته په یکم تاریخ ئې د خپل ځانته ډمه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړئ.

زما مَدَنِي مقصد: "ما ته د خپل خان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي" **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ**. د خپلې اصلاح د پاره په "مَدَنِي انعاماتو" عمل او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پار "مَدَنِي قَافِلو" کښې سفر کول دي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ**

فیضانِ مدینه محلّه سوداگران زره سبزي منډی، باب المدینه (کراچی)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com